

તારીખે મુદ્ર

૨૪

યાને
કીરસા

હાજ મંગરોલી શાહકા

ઉરદુ અખાન ગુજરાતી હરફોમે

જાપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર,

બુકસેલર મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુદે.

ત્રણ હરવાળ—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૩ જી

નંબર ૨૦૦૦.

અમદાવાદ

જેનામાને ચક્રે ધી "નટવર" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
બાગીચાલ નારણદાસ બોડીવાળાએ છાપી.

૧૩૩૨ હીજરી—સને ૧૯૧૪.

દીનત ૩. ૦-૪-૦૨.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ મથક
અમદાવાદ
ગુજરાત રેસીપીટ-સંગ્રહ

૫૩૩૩

—

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાષ્ટ્ર વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૩૩૩

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ હિન્દુ ઇતિહાસ મંગલારી

૨૧૧૨૩૧

વિષય ૬૩૬૮:૬ ૩૧૮

તારીખે મુલકે સોરઠ

યાને

કીરસા

હાજી મંગરોલી રાહકા.

—oo*oo*oo—

દીલને મેરે કહા શું કુછ યદ કર ખુડાકી,
પાવે તુ ક્યોઝ હસસે તારીફ કર મોલાકી.
માલુમ નહીં કીસીકો તેરે સો ઇનટેહાકી,
શીર્સી ઝબાં મુજહે દે તોફીક નેક રાહકી.
સુનયોરે કાન ધરકે જો કરની હુએ ખુડાકી,
યાત્રાં દેખો હીમ્મતકો હાજી મહમુદશાહકી.
કુદરત તેરી બડી હુએ વાં નહીં કીસીકા ચારા,
શાહેબ તું સમ્યા કાદર રોઝીકા દેનેહાર;
મેકી બડા હુએ તુજહુસે બંદાં તો હુએ ખેચારા,
પહોંચે નેઝર નકીસકી ઘેહ ખેલ હુએ નીયારા—સુનયો.
કુદરત સતી બનાએ શમસો કમર શીતારે,
ચથદા તબક પલકમેં કુદરત સતી સંવારે;
કીજે કાંમ તો જપના બખશે ગુનાહ હમારે,
રાખેં શરમ દુનીયામેં મોહનાજ હુએં તુમહારે—સુનયો.
દાતાર તું સયા હુએ ખાલીક સહી ખલકપર,
હઝદા હઝાર આલમ છત્રો બશર મલક પર;
કુનકે કહેસે સારા બન્યા અરઝો ફલકપર,
કયા તુર હુએ અલા તુર કરખાનહુ જહલકપર—સુનયો.
રખને લે તુર અપના એક દોસ્તકો બનાયા.
દીતી ઉસે નખુવત સરપર છતર શીરાયા;
સાતો તબક સંવારે મેરાજકો છુસાયા,
છતને હુએ પયમખર ઉનપર ખતમ કરાયા—સુનયો.

અહમદ નખીકો હકને કયા મરતખા દીયા હએ,
 દોજગકી બાંદશાહી શાહોંકા શાહ કીયા હએ;
 મીઠે નખીને હકસે બકશા ઉમત દીયા હએ,
 દેખો ફરસ નખીકા શીકો શકર પીયા હય—સુનયો.
 દોજગકે સરકે તાજ તુમહીં હઝરતે નખીં,
 હકને દીયા હએ રાજ તુમહીં હઝરતે નખીં;
 હો સાહેબે મેરાજ તુમહી હઝરતે નખી,
 હમ આસીયાંકે રાજ તુમહીં હઝરતે નખી—સુનયો.
 બરહક નખીંકે ચારાં અબાબકર સાદેકીન,
 ઉમતકે વએ ગમખ્યાર ઉમર મીર આદેલીત;
 જમા કીયા કુરઆન વોહ ઊસમાન બીલયકીન,
 દુલદુલ સવાર શાહ અલી હએદરે ચકીન—સુનયો.
 હઝરત અબાબકરપર લાયા સદક શીતાબ,
 કુરબાનહું ઊંહોંપર જો આદીલ ઊમર ખતાબ;
 ઊસમાં ગનીકો દેખો જુ' ચદ હુવે મેતાબ,
 ખુત કાંપતે અલીસે હએખતસે ચકી તાબ—સુનયો.
 ઉમતકી હએ ખુદાદો બીબી ફાતમા ખુતુલ,
 સરતાજ ઉનકે હએદર બાબા તો રએં રસુલ;
 હકી હએ મહેરબાની ઊતપર સદા ખુસુસ,
 બેહેતર હએ બંબીયાંમે' યુ' સાહેબે જુલુસ—સુનયો.
 ફરહાદ ફાતમાકે હસન એર હએન જવાં,
 ઉમત જો હએ નખીકી ઉતપર યુ' મહેરબાં;
 કારીમ અલી અબબાસ જુ' માલતાબે ખુસનુમાં,
 બેહેરે તકી એર નકીકે કરે' યાદ ત્રીલરવાં—સુનયો.
 ખુસલીમ ઈગામ જાફરે મુરા અલી રજા,
 મએ દાને કરબલામે' હકને લીખીર કયા;
 ઉનકો દીયા ખુદાને સહીદોંકો મરતખા,
 મહેશરમે' કુફીયોકો મીસેગી સો યુ' સજા—સુનયો.
 અસકર અલી વ બાકર સાદીક હએ શહીદ હએ,
 હાતીમકી ખાત ઉનકી કીયામત તલક કહી હએ;
 મુનકર વે કુફીયાંકી હુરમત સલી ગઈ હએ,
 લાનત ઉંહોંપે હરદમ ઉમતને યુ' કીધ હએ—સુનયો.

ખુસા ઇમામ કાસીમ અકબર હસન હુસેના,
 સાથે હુએ' ભાઈ મહેકી હકને રખે તવાના;
 ફતહા બે જફત હનીફા કાશીર સાથ રવાના,
 સવગંદ અપને ઉપર પાત્રી કીયા હુએ ખાના—સુનયો.
 મઝહબ હુએ' ચાર બરહક આઝમ ઇમામ શાફી.
 માલીક એર હંબલી ખુબ સખ સુનકરોંકો કાફી;
 ઉનકે પુકેલ મુજહકો બખશે ખુદા મઆફી,
 ચારોંકો સાથ ખુજહુ' મઝહબ હમારા હનફી—સુનયો.
 અવલાહ હુએ હસનકી મીરાં યુ' દસ્તગીર,
 કાંવા દાયા નખીકો વોહ સાહેબે નીર;
 પીરોંકે સર છતર હુએ' હઝરત પીરાનેપીર,
 મોહતાબ હુએ' મરીદાં સખ આસીયાં અસીર—સુનયો.
 હકને બડા મરાતીબ તુમકો દીયા હુએ આડા.
 ઝાહીર કીયા દુન્યામે' રોશન બડા ઉજલા;
 પીછે નખીકે તુમને ઇસલામકો સંભાલા,
 હુ' મુંતઝીર દરરાકા અએ શાહેબે કમાલા—સુનયો.
 કરના મદદ હમારી મહેખુબ શાહે આલમ,
 બદમકી સખ હકીકત ઝાહીર હુએ તુમકો માલમ;
 મુશકીલ તુમહી કુશાહો બેશક ગરીબ હાલમ,
 કરયો દંડ બલાકો દુશ્મન હુ' ઝેરે આલમ—સુનયો.
 ખુજરાતકે મુલકકો તુમને ફતાહ કરાએ,
 સખ ફરરે ઝેર કરકે ઇસલામ દીં જગએ;
 નાદરકે મુલકમે' હાલ મહેમુદશાહ આએ,
 ફરમાનસે નખીકે સખ કાફીરાં ખપાએ—સુનયો.
 શેખ દીનને હહાં યુ' કીરસેકો અખ ચલાડીં,
 હાલ હુએ મદદપર સારા બયાં સુનાડીં;
 દીલકા કરે' મએ' ઘોડા ચાખુક ઝખાં લગાડીં,
 મએદાનમે' અકલકે દો લખ સતી દવડાડીં—સુનયો.
 મહીને મને સફરકે કીરસેકો મએ' ચલાયા,
 અખ બએત ચલા બનાતા કીરસેસે દીલ લગાયા;
 તારીખ શાતવી' પર મુજહ દીલમે' ખ્યાલ આયા,
 બોલુ' બયાં સો અખ મએ' કીરસેમે' ધ્યાન લગાકા—સુ૦

કહેતાં હું જળ બધાં મળે પરભાસ ઉસ પદનકા,
 તીરથ હવે હીંદુઓંકા જંગ હો ગયા પદનકા;
 શીરી' જમાં મળે' બોલું સુખનાસુખન રતનકા,
 મુલતાન મહેમુદશાહડી અં ખેંકી યું જતનકા—સુનયો.
 ખાસે હવે' પીર હાથ ઉનકા અછા હવે નામ,
 નાંધેરકે મુલકમે' ઝાહીર હવે ખાસોઆમ.
 રાખે નીયતકો સાખીત બે-કોઇ મુબહોશામ,
 ફીરકર મંગે મુરાદાં હોવ ઉસીકા કામ—સુનયો.
 આગે સો ઉસ મુલકમે' કુંફરકાથા ઝોરા.
 બામનથે બુતપરરતી મામીનથા ઉસમં થોડા.
 રાજકા બોત લશકર ગાડોંસે સરસ ઘોડા,
 કરતા સીતમસે સખતી હર મુસલમાંપર બેરા—સુનયો.
 રાજ બે થા કુંવરપાલ વાધીલ ઉસકીથી જાત,
 થા બેઈમાન સંગદીલ કરતા હરેક ઉપર ધાત;
 હમેશા એક મુસલમાન ભારતા અપસકે હાત,
 લોહુ બગચેર રૂખે ગમતી ન કીસકીથી બાત—સુનયો.
 રાજકે પાપકી જળ ફરયાદ હુધ જગાપર,
 મકેમે' હુધ બસારત હાથ મહેમુદશાહપર,
 તોડો તુમહી કુંફરકો કીશતીમે' બએક બકર,
 હમલા કરો હીમતસે ડંકા ફતાહ બજાકર—સુનયો.
 હાથને જળ નખંકો હીમત બાંધકર કહા હવે
 બે કુછ હુકમ તુમહારા ફરમાવ તો બજા હવે,
 ફરમાસ કી બે તુમહારી કરના મુજહે રવા હવે,
 દીલબાનસેં કરું મળે' રખકી સો બે રજા હવે—સુનયો.
 ફરમાશ કી નખીને હાથ તુમ છ'કે બઝો,
 કીશતી તયાર વાં હવે સામાન સખ ચડાઓ.
 તોડો કુંફર પદનકા ઇસલામ દીં જગાઓ,
 મુલતાન ગઝનેવીકો ખત લીખકર તુમ બુલાઓ—સુનયો.
 હાથ મહેમુદ વાંસે તયાર હોકર આઓ,
 દરયાવકે કીનારે સામાન અપના લાઓ,
 કીશતી રૂખી બહાંકી મુરત બંદર કો બઝો,
 ઉનકો કહા અઓ બાધ હમકો તુમન બીઠાઓ—સુનયો.

સુરતકે લોગથે વોહ કહિને લાગે વોહ સારે,
 કીશતીમં જાગાકાંસે બચેડે રહો કીનારે.
 કીશતી ઉપરતો આચે વાં બન પડે હુએ ભારે,
 અડયો સો ઝોર કીસીમં કીશતી બહોત કીનારે—સુનયો.
 કીશતી ઉન્હોં હંકારી સારે સીડાં ચઢાકર,
 બંદરકે બાહર કાડે વાં ભાવટા ખડા કર.
 સબ દીન ચલ્લી વોહ કીશતી ફેર રએનકો ફીરાકર,
 આવે સો ઉસ જગમેં ફકીરકી હોઆપર—સુનયો.
 તખ્તાર કી ઉન્હોંને કયા સબબ જો થેહુઆ,
 કીશતી ચલે મંઝીલખર માલુમ કુછ ન હોતા.
 આયા હુએ અએસા જાદુ ચલને કીવર ન હતા,
 માનન કીસીકી સુલી ઉસસે અટક સો રહેતા—સુનયો.
 ઉમિંસે એકને ખોલા ફકીરકી બદ દોવા હુએ,
 ફરવીશકો ફેરાયા ઉસકાં જો થેહુ સઝા હુએ.
 દનડે સલી વોહ લોગાં હાજીકો ધુંડલાએ—સુનયો.
 હાજી મંગલુરીશાહકો કીસતીમં લી બીઠાએ,
 ખુશીયાં કાએ સલાંને લંગર તખી ઉઠાએ.
 હકકે આગે અરજકર કીશતીકો તબ ચલાએ,
 સંગલુરકે બંદકો એક રાતમેં દીખાએ—સુનયો.
 દેખા બંદર ઉન્હોંને ખુશહાલ હોકે સારે,
 કદરત ઉપર ખુદાકી કુરમાન હોકે વારે.
 હાજીકી થેહુ હોહાસે પહોંચા હમેં કીનારે,
 પાંચ ચુમનકો લાગે લાચારહો ખીચારે—સુનયો.
 હાજીને તબ કહા યુ' લેજાએ ઉસ બંદરપર,
 કીસતી સતી ઉતારો બચેડે હમેં સો જાકર.
 યાંકામ હુએ હમારા કરના ઉસે બજાકર.
 ફરમાન હુએ નખીકા જાના મુજહે હુએ ચલકર—સુનયો.
 યુ' કર કહા ઉન્હોંને બંદર સો હુએ નીકારા
 પથ્થર ઝોર ભાટ ભકકડ કીતને જગા હુએ ખાડા,
 પાવે ખતા યાં કીશતી કુમખવે માલ સારા.
 સાથી ચલો હમારે સુરત કયો ઉતારા—સુનયો.
 હાજીને હાથ ઉંચા હકકી તરફ ઉઠાએ,
 એક પોરતયા હરનકા પાની ઉપર બીઠાએ.

દીક્ષા હાજી મંગલોરી શાહકા.

બંધે ઉસીપર આપી કરતારને ચલાવે,
 એક આતમે ખુદને બંદર ઉપર પહોંચાવે—સુનયો.
 હાજી મહેમુદ વહાંસે પાની ઉતરકર આવે,
 મંગલુરકે બંદરપર તશરીફ લેકે આવે.
 મુનકર જો ઉનકે રૂખે હુયેખત ઉન્હોંને ખાવે,
 કુફરાર તોઠનેકો ફરમા નખીકા લાવે—સુનયો.
 હાજીને કી ધસારત દીશતી તુ યાં ખડી રહે,
 દીન હો મંઝીલકે પુરે તખતક તુ યાં પડી રહે.
 મંગલુરકે બંદરપર લંગર ખીના ચડી રહે,
 રખકે અમરસે દીશતી પાની ઉપર ચડી રહે—સુનયો.
 દીશતી રહી અટક કર ઉસ જયપર ખડીહો,
 હાજીકી કુછ દાઆસે પાંચ ગાટકર રહીવો.
 દીન રએન કમ ગુજરી ઉસી ઠારપર સો માહ દો,
 હીકમત ઉન્હોંને કીતી સર કુટકર રહે વો—સુનયો.
 મહીને અડાધ ખીજુ હાજીને કી ધસારત,
 દીશતી તુ ચલ વતનપર લાગી તુજહે ખીસારત.
 માલમ તડેલ બોરી શખકો લગી તીજરત,
 ખીગઠાં હએ કામ સખકા સખને ખોઈ સવારત—સુનયો.
 દીશતી ચલી ઉપડકર નવખત ઉન્હોં ખજાવે,
 હાજીકી અખ દાઆવે સુરતકો હદ પહોંચાવે;
 પહોંચી બંદરપર કીસતી તોપાં સહી ચલાવે,
 ખુશયાં હમ ધરોંધર હકને સો મીલાવે—સુનયો.
 મંગલુરમે નખીને ફીરકર કહા અએ હાજી,
 કરતે હએ લોગ ખુશયાં મંગલુરકે હો શાહજી;
 જાઓ સો અખ પટનકો ફતહા કરો યુ ગાઝી,
 તોડો સો ખુત પટનકે ઉસમે હમે હએ રાઝી—સુનયો.
 હાજીને કર ધરાદા મંગલુરસે ચલે હએ;
 નજદીક આ પટનકે ખુશહાલહો ખડે હએ;
 મનસુફ શાહકે જાગે ઉપર સો આ અડે હએ;
 ઉઠાંકે જહોંકથે વાં સરવાન સખ ખડે હએ—સુનયો.
 હાજીને તખ કહા યુ સરવાનકો અએ ખાધયો,
 પએગામ જો હમારા રાજકો જાં પહોંચાધયો;

હાથકા યેહ સુખન મન ધમાન સારે લાધયો,
 કલમા કહો નબીકા મી નેકો સારે આધયો—સુનયો.
 સરવાન સખ જમાહો કહેને લગે અએ હાથ,
 ખએકો ન ધસે જગાપર રાખ બહા હએ પાથ,
 કરતા હએ ખુન હમેશા લહુ દેખતા હએ તાઝી.
 દુશમન હએ મે.મી ાંકા કરતા હરેકસે ખાઝી—સુનયો.
 હાથને તખ કહા યુ સરવાનકો કરો મત,
 પએગામ કહો હમારા હીલમ સો કુછ કરો મત;
 રાખકો જા સુનાએ ગુસ્સા તુમહેં કરો મત,
 યેહ ખાત હએ નફાકી રાખકો કહો લડો મત સુનયો.
 સરવાન તખ હસે સખ કહેને લગે યેહ કયા હએ,
 રાખકો જા કહે હમ સરોંકી જાન જાએ,
 મારે સભોકો અબલ ખાના વોહ પીછે ખાએ,
 ગુસ્સેસતી શીતાબી ચડકર તુમનપર આએ—સુનયો.
 હાથને તખ નઝર કર ઉઠે ઉપર ફીરાય,
 યાંસે ઉઠો ચલો મત હકકી તુમહેં દોહાધ
 જંગલમે હાંકનેકો મીલકર ચલે વોહ રાધ,
 હાકેસતી ચલે નહી કુદરત અજબ ઈજાહી—સુનયો.
 સરવાન સખ અપસમે કહેનેલગે અએ ભાધ,
 ફરયાદકો ચલો સખ હીકમત ઈને લગાધ;
 હાથકી સખ હકીકત રાખકો જા સુનાધ,
 રાખને ખાના છોડા સવગંગ જલદ ખાધ—સુનયો.
 રાખને ઉઠ ફજરકો ચોપદારકો ખુલાયા,
 હાથકે મારનેકો લશકર સભી ચડાયા;
 હથીઆર વોહ હંતખ સંખ સંગ હાથમે લેઆયા,
 આપી ચડા શીતાબી ગુસ્સેમે બરકે આયા—સુનયો.
 હાથને કાફીરોંપર જઝમા કીયા નઝરકર,
 બેદીન મુનકરોં કે પાંચોં રહે અટક કર;
 મુખસે જો લાફ બોલા વોહ જમ રહી લટકકર,
 જન હાથકો ઉઠાએ ઊંચે રહે છીટકકર—સુનયો.
 હી થી સઝા સસોંકો રાખ રહા ખુસાસા,
 કાફીરને કી ગુરૂરી દેખા નઝર તમાશા.
 કહમેંમને પડખ ખાદીમ તુમહારા ખાસા,
 સખકી કરો ખલાસી નજી નહી હએ આસા—સુનયો.

હાજીને ફેર નજર ફી સાખીત હુએ વોહ સારે,
 નજદીક આકે બચ્ચેઠે ખાતાં કરે ખીચારે;
 દેવલમને યકાયક જહાંજર બજી નકારે,
 હાજીને તબ કહા યુ' ઇસ શહેરમે' યેહ ક્યારે—સુનયો.
 રાખને તબ કહા યુ' સોમનાથ હુએ હમારા,
 દેવલ બેઠા હુએ ઉસકા બજતા હુએ વાં નકારા;
 તુમકો ચલો દીખાવે દેવલકા રૂપ સારા,
 કમ રાગરંગ તમાશા દેખો કરો ઊતારા—સુનયો.
 હાજીકો તબ વોહ રાખ ચલશહેરએ' લેઆયા,
 બઠલગા ખુસ જગાપર પકવાન તબ પકાયા;
 ભરકે તબકમે ખાના હાજીકે આગે લાયા,
 કહેને લગા યેહ ખાચો ખીદમતમને મએ' આયા—સુનયો.
 હાજીને તબ કહા યુ' ખાનેકો મએ' ન ખાઝીં,
 હીંદુકે ધરકા ખાના ઉસમે' ન હાથ ડાલું;
 ખાયા નહીં કહી મએ' દીલકો સો કયુ' ફીરાઝીં,
 ઇસ શહેરમે' મુમલમાં હોવે ઊસકે યહાં મએ' જાઝીં—સુનયો.
 રાખ હુએ દીલસે ખેટા રખતા હુએ દીલમે' ધાત,
 હુએ બેમમાન જહુટા કરતા હુએ મુહસે ખાત;
 ખાના નહીં યેહ હમકો લાગા હુએ તેરા હાથ,
 કરતા હુએ નીત ખરાબી કોડી હુએ ઇસકી ઝાત—સુનયો.
 હાજી ઉકે વહાંસે ધુડે શહેર પટનમે',
 પુરીથી માઈ ધાંચન ઉતરે ઉસીકે ધરમે';
 રોતી ઉસીકો દખે બેઝાર હુએ બઝનમે',
 ફરઝંદ મારનેકા વારા સો હુએ ફજરમે'—સુનયો.
 ઉસકો દીયા દીલાસા માઈ તું અબ સખર કર,
 તેરે પીસરકે બદલે જાએગે હમ સો બલ કર;
 રોતી રહી વો છાની તકવા હુવા હુએ દીલપર
 ખીદમત બે કરને લાગી દીલ જાનસે દોઆકર—સુનયો.
 આયા ફજર ખુલાના ધાંચનકે છોકરેકું,
 હાજી મહેમુદ ઉઠકે ચલકર ગએ હુએ' સામુ;
 આતે ઉસીકે બદલે મરનેકો હકકી-શહસુ',
 જાકર ખડે હીમતસે જોકુછ કરે સો કર તું—સુનયો.

રાજા સો રખ ઉતકો લાગાં જો યોડને ચુ,
 ધાંચીકા ઠાઠકર ફકરાકો લાએહો કયું ?
 કહેને લગે ચું સારે આયા હય ચેહ ખુશીમું.
 બદલા કીયા ઉસીકા મરનેકો અપને દીસમું—સુનયો.
 રાજાને તખ કહા ચું હાલ તુમહી કયું આએ ?
 ધાંચીકા કામ હએ યાં તુમકો નહી ખુશાએ;
 બએઠો તુમહી મકાંપર લેજો ઉસીકો જાઓ,
 વરકએન તુમ કરો મેત ઇસ બાતમેં જુજાએ—સુનયો.
 હાલને તખ કહા ચું ધાંચીકા પુત પ્યારા,
 ડરતા નહીં ખુશાએ અએસા તેરા અંધારા;
 પહોંચે તુજહે નતીબ હએ ચેહ સુખન હમારા,
 બેકસ ગરીબ હએ વોહ લાચાર હએ બીચારા—સુનયો.
 રાજાને તખ કહા ચું લેબવ ઉસે મકાંપર,
 દેવલ સામે બીકાઓ મારો ઉસીકો જાકર;
 ખુત પુજને શીતાબી આતા હું મએં સા નહાકર,
 લહુ જહેલને ઉસીકા ટીલા ફરં અઘાકર—સુનયો.
 હાલ મહેમુદશાહને ચુંકર કહા ઉસીકો,
 ઝાલીમ તું ઝોર મત કર મત તું સતા કીસીકો;
 ખુત હએ તુમહારા જહુટા કંઈ દેખકર સમજહતા,
 હકને બડા મરાતીબ બખશા હએ મોંમીનોકા—સુનયો.
 હાલ મહેમુદશાહ કો રાજાને ચું કહા તખ,
 ખુત હએ હમારા સાચા દેખો તુમહીં ચલો સખ:
 વોહ તાર બીન બડા હએ કીતની મુદતસે અબલગ,
 સોમનાથકે ઇચમસે મીઠાસ પાતે હર લખ—સુનયો.
 સોમનાથ તેરા રદ હએ આર ખુત જીને સક્ષી કંઈ,
 કલમે ઉપર સદકલા દીલકા ફરંકર તું ડર ડર
 સાક્ષીત પડે જો કલમા ઉસ મુખ ઉપર સદા વર,
 ખીદમતમેં હક સો દેવે જતનમને ઉસે હુર—સુનયો.
 રાજાને તખ કહા ચું હાલ હુનર દીખાઓ,
 જોકે ઇલમ તુમહારા વોહ યાં પડો યા ગાઓ;
 દેવલ સનમકે ઉપર હીદમત તુમહીં ચલાઓ,
 હમ દેખેં તમાશા કંઈ હુકમ કરમંગાઓ—સુનયો.

હાલને તખ કહ્યા યું દેખે દેવલ સો તેરા,
 પું હાથ ચલ હમારે કીસ શાનકા હમે ડેરા,
 દીખલા સહી તમાશા કયા રૂપ હમે ધનેરા,
 તકરાર ફેર તો કીજે દેખે સો કામ મેરા—સુનયો.
 રાજને તખ કહ્યા યું હાલ ચલો લેખક
 સાથી ચલો હમારે દેવલ તુમહેં દીખાઝિ;
 દેખો તુમહીં તમાશા ખુશ જાગપર ખીઠાઝિ.
 હોતી હમે રાગબાઝી તુમકો ચલો સુનાઝિ—સુનયો.
 હાલકો તખ વોહ રાજ દેવલમને લેઆયા,
 ડેરમને ફીરાકર સોમન થકો દીખાયા.
 કઈ રાગરંગ તમાશે બાજે કહી બજાયા,
 બાજેકે બાજનેસે દેવલ સહી ગજાયા—સુનયો.
 બાંમન બહોત બાંમનીયાં ગાતી એ નાચતે હમે,
 કઈ તાલ ઓર તંબુરે નવખન વાં બાજતે હમે;
 સુરદંગ ઓર જહાંજ ઢોલક જહાંજર વાં ગાજતે હમે;
 ખોટે સહી બુંબદર કાફીર વાં રાજતે હમે—સુનયો.
 દેવલમને અબાયખ કંદીલ એક રંગાયા,
 કયાકામ હમે ઊસીકા કઇ રંગએ રંગાયા.
 કીમત નહીં ઊસીકી દા લાખકો મંગાયા,
 રાજને તખ બુલાકર હાલકેતઢ દીખાયા—સુનયો.
 દેવલ સહી હમે રંગી હીરે કઈ જડે હમે,
 પુતલે હમે ચલતરફ સખ હાથ બાંતર ખડે હમે;
 સોમનાથકે મુકાબીલ મેવે કીતે ધરે હમે,
 આતા નહીં કછુ વો આગે પડે સડે હમે—સુનયો.
 એક ખીયાલ કીસતરેહકા ઉન બામનોને ગાયા,
 હાલને સુનકે દીલકો હકકી તરફ લગાયા;
 કીતે સમજહ હકકી હાલકો હાલ આયા.
 ફરે યાહ હકકી હરદમ ઘટમે ઝીકર ઉઠાયા—સુનયો.
 હાલકી સુન ઝીકરકો રાજ કહ્યા અએ યારો,
 ચેહ વકત હય તુમહારા અકસર ધસાકો મારો;
 પકડો ધમે શીતાબી ડેરસે ખાહર કાડો,
 દીલમે કછુ ડરો મત છાતી તુમહારી ઠારો—સુનયો.

હાજી દિપરાદમેસે વોહ લોક ચલકે આએ,
 ચલા ન હાથ કીસીકા હકને સો લે ભુલાએ;
 હાજીકો હોશ આયા ઝઝમેસે સર ઉઠાએ,
 કહેને લમે આએ મુનકરે તુમકો કીને શીખાએ—સુનયો.
 હાજીને તમ કહ્યા યું આએ બેઘમાન મુનકરે,
 દીલમેં દગા તુહારે રાજાકી ખાત મુનકરે;
 ઇસલામ સાંચ બુજહો દીલમેં જોકુછ સમજહ કરે,
 ઇમામ સારે લાઓ કલમા નખીકા પડકર—સુનયો.
 દેવલકે આએ પોઠી પથરકા વાં ખડાયા,
 મેવા અને મીઠાયાં પોઠી આએ ધરાયા,
 આંખોમેં જોત ઉસકી નીલમ સો વાં જડાયા,
 નીલમકી જોત સીતી સખ તનખદન હરાયા—સુનયો.
 હાજીને ઉઠ ફરમું યુંકરે કહ્યા આએ રાજા,
 પોઠી આએ ધરા હએ પકવાન ખુમ તાજા;
 ઉસકો તુહી ખીલાઓ મેવા મીઠાધ ખાજા,
 ખાતા નહીં ચેહ કયું કરતું તો નહીં હએ સાચા—સુનયો.
 રાજાને તખ કહ્યાયું હાજી તું હએ દીવાના,
 પોઠી તો હએ પથરકા ખાવે નહીં ચેહ ખાતા;
 ઇમાન હએ હમારા ખુન પુજનેકો લાતા,
 ખાવે તો તુમ ખીલાઓ મેવા ઓર ધાંસ દાના—સુનયો.
 હાજીને માર કમચી યુંકરે કહ્યાં ઉસીકુ
 દખકે અમરસે ઉઠકર મેવા મીઠાઈ ખા તું,
 કુટે કુર દીલોકે રેરમેં બએઠ જા તું
 ખુશયોં કરેં દીલોમેં હીલાં સો કુછ ન લા તું—સુનયો.
 પોઠીને લે શીતામી તખ જીવકો ફીરાઈ,
 મુંહમેં લીયા ઉસડકર મેવા અને મીઠાઈ;
 દેખા વો કાફીરોંને હએખત ઉંહોકો આઈ,
 કહેને લમે અપસમેં હીકમત ચેહ કુછ ચલાઈ—સુનયો.
 પોઠી ઝખાંસે બોલ મુજહકો જો કુછ ખીલાઓ,
 ભુખાહું મએં મુદતકા મેરી ખુરાક લાઓ;
 પકવાન સખ પદનકે ઇનસાન સખ બુલાઓ,
 રાજા સમેત આખું હાજી હુકમ ચલાઓ—સુનયો.

હાથને તખ કહા યું પોઠી તું કર સખરી,
 દેવલકો ફીર તણાવા કર પેહ નહીં ગુરરી;
 યાં કામ હયે બહોતસા કૃષ્ણ જીવ રખ અધુરી,
 રખકે અમર સીવા પેહ હોવે ન ખાત પુરી—સુનયો.
 પોઠી દેવલકો ફીરકર જાકર ખડા જગાપર,
 હાથને ધાંસ ડાલી ખાને લગા સખરકર;
 બોલે અખ ઝળાંસે દીન જાએ સખ ગુઝરકર,
 હોવેગા અખ ને માલુમ તુજદેકો દેડીં ખખરકર—સુનયો.
 દેખા યું કાફીરોને તોલી ઈમાન ન લાએ.
 દુકા કફીર ન ઉનકા ઈસલામમેં ન આએ.
 બાનાં અને મઝાખાં હાથ ઉપર ચલાએ,
 ઉનકે નમ્રીળ કમ હયે કહેને સો લે જુલાએ—સુનયો.
 રાજાને તખ કહા યું હો ખેચકલ સલી તમ,
 કલમેસે ધ્યાન લાએ જાવે તુમહારા સખ ગમ.
 કમ પાપ ઝોર ગુનાહ સખ બરકત સતી હોવેં કમ,
 દીલમેં હોવે ખુશાલી ઈસલામકી સો પુરતમ—સુનયો.
 રાજાને તખ કહા યું ઈમાન હયે હમનકો,
 સોમનાથ પુજનેકા સમજહે નહીં તુગનકો.
 સોમનાથ દેજ સાચા કાટતા હયે સખ ગમેંકો,
 ઉસકે નહીં મુકાબીલ હમકો તુમહીં કહો કયું—સુનયો.
 હાથને કહે અએ રાજા સોમનાથ નહીં તુમહારા,
 જુલો તુમહીં ન ઉસપર ઉસકો કરો ન પ્યારા,
 તાએ રહે હુકમકે હાથ બાંધકર ળીચારા,
 અખ કહાંસે જુલડીં આવે નીકલકે સારા—સુનયો.
 હાથને હાંક મારી સોમનાથ આ નીકલકર,
 દીજે ન દર ઉસમેં શીદીકી જુ શીકલકર;
 એક કામ હય હમારા જાના તુજહે હયે ચલકર
 દમેં યું કાફીરાં સખ ઘોકેસે હાથ મલકર—સુનયો.
 અંદર મનાત બોલા લખએક પીર હાથ,
 જાતા હું મએ નીકલકર મેરે તુમહીંહો શાહલ.
 ખીદમતમેં તુમ ને મુજહકો રાખો તો મએંહું રાજી,
 અએસા હુકમ બજાઉં મુ-કર જલેં પેહ પાછ—સુનયો.

ભક્તી લગર ચકાયક અંદરસે નીકળી મુરત,
 રંગ સાંવલથા ઉસકા શીદકે રંગકી મુરત.
 આયા કરનશ બળકર મુજહમે હુએ અછી જુરત,
 હાથ હુકમ કરો અખ સખ કામકી હુએ પુરત—મુનયો.
 હાથને દીલમે ચુંકર તકવા કીયા ખુદાપર,
 આયા મનાત ચલકર ફરમાશ કી ઉસીપર.
 એહ ડાલયા ઉઠાકર પાની લે આ હું ભરકર,
 લેકર હું આ શીતાબી તસબી પડે વૈજુકર—મુનયો.
 મનાતને ખુશીસે લે ડાલયા ઉઠાયા,
 પહોંચ્યા સો જા કુવમે પાની અંદર કુખાયા.
 પાની તલાવકી સખ ઉસ ડાલચીમે આયા,
 ભરકે ચું પુર લખાલખ હાથ આગે લેઆયા—મુનયો.
 મુનકર વો કાશીરોને દેખા તલાવ મુખા,
 પાની નહીં હુએ ફસલા અસલા ખતા હુએ મુખા.
 ફરયાદકો ચલે વોહ સખ કામકો હુએ વોકા,
 હાથકે ઘોડોને કીતા તલાવ ચોખા—મુનયો.
 ફરયાદ આગે કરને રાજકે પાસ સારે,
 રાજકો આ સુનાએ કહીને લગે ખીયારે.
 મગર અને મજલીયાં તકર સલી કીનારે,
 દેખો તુમહી સો જાકર દીલસે કહોગે સારે—મુનયો.
 રાજ કહા અગે હાથ શીદી ગયા તુમહારા,
 પાની લીયા તલાવકા ભર ડાલચીમે સારા.
 લાયા હુએ સખ ઉસકર હોતા હુએ અખ પુકારા,
 હાથ કરમ કરો તુમ મરતા હુએ મામ સારા —મુનયો.
 હાથને તખ વજુ કર પાની રખાથા થોડા,
 મનાતકો કહા જખ લેજ શીતાખ દંઓડા.
 તલાવ પુર લખાલખ કર રખ ન ઉસકો કોરા,
 ડાલચીકો રખ મકાંપર જાગે તુજહે હુએ છોડા—મુનયો.
 મનાતને શીતાબી લે ડાલયા ઉઠાકર,
 તલાવમે લેકે ઠાલા સારા તલાવ પુરકર.
 હાથકે ઉસ મકાંપર લે ડાલચીકો ધરકર,
 કવડા વો જા પડા હુએ દક્ષીઆમને ઉછલકર—મુનયો.

કમ મોલજે દીખાએ કાફીર ન સાંચ બુજહે,
 ખોટ નસીબ ઉનકે સોમનાથકો લે બુજહે.
 ધમાં નહીં થાં ઉનકો આંખોંસે કુછ ન મુજહે,
 દીલમે કંકર ઉંહોંકે ચુ ઝાહેરીમે ધુજહે—સુનયો.
 હાલ મહેમુદ ચલકર રેરે ઉપર ચંડે જખ,
 સલયાત જખ પુકારે દેવલ સો થરથરા સખ.
 હલેશત પડી બુનોકો લાગે સો ધુજને સખ,
 મુનકર લો હુએ કહેને કયા પચોરવી કરે અખ—સુ
 મસલત કીયા ઉંહોંને કાડો ધરે શીતાખી,
 મારો કંકર પથ્થર કીતે આપી ખરાખી.
 હુથીઆર સખને ટોલે લગે ન કુછ ઝરાખી,
 ચેહરેપે મુર દેખો જુ મુરખ હુએ ગુલાખી—સુનયો.
 હાલ મહેમુદ આપી દેવલસતી ઉતરકર,
 મચોદાનમે ખડે રહે આપી હીમત પકડકર.
 લડનેકે તખ ધરાદા આપી કીયા ફીકરકર,
 આઈ સમજહુ તખ દીલમે ફેરઆપ રહે સખકર—સુ
 હાલ મહેમુદ ચલકર નઝદીક વહાંસે આએ,
 રાજને લોખ અખને સખ ગાંવકે બુલાએ.
 કંકર પથ્થરકી ચેટાં હાલ ઉપર ચલાએ,
 લાગેન કોઇ ઉનકો સખ આસપાસ જાએ—સુનયો.
 હાલ ને તખ ગુસ્સેસે દેખા દેવલકે સામી,
 બુન હટ ગએ હુએ કીતે બુજકેયે જો નામી.
 પુખ મને બુદાને કીતે ઉંહોંકે ખાંમી.
 મુનકર જો દેખનેકો લાગે ઉંહોંકે સામી—સુનયો.
 હાલને તખ અંદેશા દીલમે કીયા કે બહિં.
 બચેહું ઉસી મકાંપર ફેર શહેરમે ન આઉં.
 સુલતાન ગીઝનવીકો રક્ષા સો લીખ બુલાઈ.
 ચાહા જો હુએ બુદાકા ધસ કુફરકો તુડાઉં—સુનયો.
 હાલને શહેર છોડા આએ નખી નીકલકર,
 મલમુદશાહકી જગા દેખી સો હુએ બુશીકર.
 ખીમતર વહાં જમાયા બચેહું સો હુએ મીસલકર,
 રાજકી પચોરવીમે આપી રહે ફીકરકર—સુનયો.

હાથ ગએ નીકલકર રાજ ગુરૂરી લાયા,
 ધાંચનકે છાકરેકો ફરકર દેખો ખુલાયા,
 દેવલકે જા મુકાબીલ બકરેકે જુ મુલાયા,
 કાઠા ગણા ઉમીકા વેહ ખુત લે ચડાયા—સુનયો.
 શાહરત ઉઠી મહેરમે રાજને રાજ ખોયા,
 ફીરગએ નસીખ ઉસકે જડ ખેચ અપને ખોયા,
 ધાંચનકે છાકરેકો કંઠ લોગ મીલકે રોયા,
 રાજ હુવા હએ ખુતી હાથકો ના મનાયા—સુનયો.
 ધાંચન યુ તલમલાવે રોના કીયા હએ જારી,
 લાગા હએ દાગ ઉસકો આકર કલેજે કારી.
 વારીય ખુલા હમારા કહેતી હએ વોહ બીચારી,
 હાથકો જા સુનાઈ ફરયાદ અપની સારી—સુનયો.
 રોતી ચલી હએ ધાંચન હાથકે પાસ આધ,
 ફરયાદ સખ અપસકી હાથકો આ સુનાધ.
 મારા હએ પુત મેરા રાજને કર ખુરાધ,
 હાથ કહે સખરકર રખડી રચા હએ માર્ક—સુનયો.
 હાથ કહે અએ ડોસી મારા તેરે તેરે પીસરકો,
 છુટા ગુનાહસીતી છોડે સભી ફીકરકો.
 નાહક ગયા હએ મારા દરજા મીલે હશરકો,
 તલખીર હમ કરે અખ રૂકા લીખે ફજરકો—સુનયો.
 રૂકા લીખા ફજરકો પદનકા સખ ખયાંકર,
 સુલતાન ગીઝતવીપર મતલખ સભી ખયાંકર.
 રૂકેકો દેખ ચડ તું લશકર શીતાખ લેકર;
 ફરમાશ હએ નખીડી આના તુજહે સોચલકર—સુનયો.
 હાથ કહે અએ ડોસી રૂકા તુજહે લેજના,
 ગીઝતી શીતાખજા તું પએગામ થહ પહોંચાના.
 સુલતાનકે મુકામીલ લે દસ્તામસ્તા દીખાના,
 તુજહ યાદહો ઝમાંસે વોહ મુખસે કહેમુતા—સુનયો.
 ધાંચન લગી યુ કહેને હાથ કહો કયુ જાઉં,
 ગીઝતી કભી સુતી નહા છુંક કીધરકો પાઉં.
 કુત નંદી ચલનેકી કયુ કર જયાખ લાઉં,
 કુછ હો મદદ તુમહારી રૂકેકો લે પહોંચાઉં—સુનયો.

હાથ કહે અએ ડાંસી મેરાં કહાં તું કીજે,
 પએરોંપે પએર ધરકર આંખોંકો મીંચ લીજે,
 લાગે જો પગ જમીનપર આંખોંકો ખોલ દીજે,
 સુલતાનકે મુકાબીલ રૂકકા હુઝર દીજે—સુનયો.
 રૂકકેકો પડ શીતાબી દેવે જયાખ તુજહકો,
 પુછે તુજહે ફીરાકર સખ કહે ના ઉસાંકોસુ.
 રૂખસત તુજહે કરે જખ ચલ અએ ઇસ જગેકો,
 આંખોંકો ફેર તુઠાકે આકર મીલેગી મુજહકોં—સુનયો.
 ડાશીકો લે શીતાબી પએરોં ઉપર ખીઠાઈ,
 રૂકકેકો હાથ લેકર આંખોંકો મીંચમાઈ.
 માગી દાઆ ખુદાકન ડાશીકો લે ઉઠાઈ,
 ખીજલીકે જુ મુકાબીલ ગીઝતીમને ખીઠાઈ—સુનયો.
 દરબારકે મુકાબીલ ડાશી સો જા ખડી હો,
 ફરયાદકો પુકારી કાગઝકો લે ઉડી વો.
 કહેને લગી અએ ભાઈચો સુલતાનકો સુનાઓ,
 આના મુજહે હુઝરી જલદીસતી ખુલાઓ—સુનયો.
 સુલતાન ગીઝનવાકો લોગોંને જા સુનાયા,
 ડાશી ખડી પુકારે વોહ ભેદ સખ ખાતાયા.
 કહેતી વોહ યું જખાંસે કાશીર મુજહે સતાયા,
 આના તુજહે હુઝરી હાથને ખત લીજયા—સુનયો.
 સુલતાન ગીઝનવીકી આંખોંમે યું દરદશ,
 મુજહે ન કુછ ઉસાંકો જુરઆ સહી સરદથા.
 છે માહસે દુખી વોહ આંખોંમને મરજથા,
 કરતાયા કઈ દવાયાં અપની ઉસે ગરજથા—સુનયો.
 ખએઠેથે કઈ હુકીમાં આસીગ પંડીત વ બેસી,
 કઈ સીવડે જતીથે જોગી જગમ વ હોસી.
 સખને કીએ ઇલાજાં અખીયાં હુએ જએસી વએસી,
 અએસે કઠન દરદમે ફરયાદ લાઈ ડાસી—સુનયો.
 સુલતાનને કહાં યું ડાસીકે પાસ જાઓ,
 તુમ દખતેહો મુજહકો અહેવાલ સખ સુનાઓ.
 દેવે અગર રૂકકે કો ઉસ પાસસે લેઆઓ,
 ઉસકો કરો દીલસા ખાના હુસે ખીલાઓ—સુનયો.

વેંહ લોગ મીલકે સારે ડાસાંકે પાસ જાએ,
 સુલતાન ગીઝનવીકા સોરા દરદ મુનાએ.
 રૂકકા તુ દે હમનકે સુલતાનને મંગાએ,
 કાગઝ વો દેખ આપી ઇનસાફ રાખ કરાએ—મુનયો.
 કહેને હાગી વેહ ડાસી રૂકકા કીસે રૂઠે નહીં,
 હાજીકી હાએ મના યુ' લતાન બીન રહુ' નહીં.
 લેકર જવાબ ઇસકા ઇસ શહેરમે' રહુ' નહીં,
 લીજ્યા જો હાએ વસીકા મએ' નીંદકર સોઠે નહીં—મુઠ
 ડાસીકે મુંહસે ફીરકર મુનયા મેહી જવાબ,
 મીલકર ચલે વો સારે કહેનેકે તઇં શીતાબ.
 સુલતાનકે મુકાબીલ જાકર મુનાઇ ખાત,
 ડાસીકી સખ હકીકત કહી ખોલ બેહીજાબ—મુનયો.
 સુલતાનને કહા યુ' ડાસીકા અખ બુલાઓ,
 દીલગીર વેહ હુમ હાએ તુમ જા હસે મનાઓ.
 દીતી રઝા મ' ઉસકી મેરે હુંગુર લાઓ,
 રખીયો ન કુછ તફાવત અખ રખર બુલાઓ—મુનયો.
 સુલતાનકે હુકમસે ચલકર ગએ વો સારે,
 ડાસીકે જા મુકાબીલ કહેને લગે વો પ્યારે.
 તુજ રખર મીલાકર હમ હોવેગે નીઆરે,
 મતલબ તુ કહે મુનાના સુલતાન કહેગા આ રે—મુઠ
 ડાસી ચલી ખુશી હો “પુરી” વેહ નેર માઈ,
 સુલતાનકે મુકાબીલ આ કોરનશ બખાઈ.
 કહેનેલગી ઝખાંસે હાજીકા ખત લેખાઈ;
 તુમપર હુકમ શીતાબી કાગઝ પડો અએ રાઈ—મુઠ
 સુલતાનને કહા જખ ખત દે મુજહે અએ માઈ,
 ડાસીને તખ દીયા ખત આંખોમે' જોત આઈ.
 પડને લગે ખુશીસે નીલી જો થી સીયાહી,
 હુમ તાઝગી ખદનમે' કાયા જો ફેર બનાઈ—મુનયો.
 સુલતાનને પડા ખત મતલબ સમજમે' આયા,
 મઝકર તખ પટનકા ખત દેખનેસે ધાયા.
 બુજહા વેહ ખત વસીકા પડકે સીદક યુ' લાયા,
 ફરખાં હુવા વેહ દીલસે ખત યુમ સર ચરાયા—મુનયો.

તાવીઝ કરકે ખતકા મુત્તેમને મઠાયા,
 ખુશ કામકર જડતકા હીરે અંદર જડાયા.
 મુલતાનને અપસકે બાહુ ઉપર બંધાયા,
 ખોકર મરઝ ખુદાને હાથકો તખ સરાયા—સુનયો.
 મુલતાનને શીરાકર ડોસીકો તખ કહા યુ,
 પરનકી કયા તરેહ હએ સખ કહેસુના તુ મુજહકું.
 વાકીફ તુ હએગી ઉનસે મએ પુછતાહું તુજહકું,
 મતલબ સલી ખતા તું આના મુજ હે પરનકું—સુનયો.
 ડોસીને તખ કહા યુ મતલબ સલી સુનાઉં,
 મુલતાનશાહકે આગે દીલ ખોલકે ખતાઉં,
 પરનકી જે નીશાની તુમકો દેખો ગીતાઉં,
 કુછ ધયાનકર સુનો તુમ મુખને મુખન છતાઉં—સુ૦
 બાંકા કીશ્વા પરનકા એક કોસકે ગીરદમે,
 બાદશાહતમે વસીકે મોરઠકી હએસરહદમે;
 ઉંચા બડા બુલંદ હએ ચુવડા.અચા હએ હદમે,
 ચોર દાર હએ લોહકે ખીલે જડે હએ બદમે—સુનયો.
 ઉંડી હએ ખાઇ ઉસકી પાનીતલજ ખુદાહએ,
 પથ્થરસે ખુબ ખાંધે કીલે ગીરદ શીરા હએ;
 પુરા વહાં સમંદર પાનીસે પુર ભરા હએ;
 રાજકે દખનેકો કીરતી અંદર તરા હએ—સુનયો.
 ખાઈ કે દા કીતારે કીલે રો મુંખડે હએ,
 સુનેકી ગારસીતી મઝખુત લે જડે હએ;
 દેવલકે બએઠતારે તુજખર કઈ ખડે હએ,
 લાયા મઝખ ખુદાકે વો કાશીર કહીં નડે હએ—સુનયો.
 જોરા હએ કાશીરોંકા કરતા હએ ખુન દાયમ,
 સીના કઠન હએ ઉસકા દીલકા નહીં મુલાયમ;
 મઝકુર સખ કહીં મએ પરનકા જે તુમાયમ;
 તોડે કુંદર કરો તુમ ઈસલામોદ્દીન કાયમ—સુનયો.
 ફરયાહકો સન્ની જખ જલદી કીયા નકારા,
 મુલતાનને કહા યુ લશકર કરો નયારા;
 અસવાર ચોર પએદલ આવે નીકલકે સારા,
 ચોપદારકો ફીરાંયા કરને લૂગા નકારા—સુનયો.

થા ફતહા જંગ નકારા ધરાલામકા વોહ બાબ;
 અપ્રેશા ઉઠા ધપકકર બાદલ મીશાલ ગાબ.
 શોહરત હુંધ મુલકમે હોતા હુએ જંગ તાઝા,
 હુએખતસે ગીઝનવીકે સખ કાંપતે હુએ રાજ—સુનયો.
 ડાસીને તખ કહી યુ મુલતાન મુજહ રઝાદે,
 જાના મુજહ શોતાખી હાથકે પાસ ચલકે;
 રકકા તું લીખ વલીપર ચોર મુખઃઝખાંસે કહેદે,
 પએગામ મએ પહોંચાકે આની હુએ ફૂઝાજ ચડકે—શુ
 મુલતાનને ખુશાંસે દેતી રઝા કે જાઓ,
 લીખતાહુ અખ રકા મએ દીલગં ફીકર ન લાઓ,
 દેખા તુમહીં તમાશા હાથકે જા મુનાઓ,
 મેરે તરફસે ફીરકર જા કારનીરા ખજાઓ—સુનયો.
 મુલતાનને લીખા ખત હાથ ઉર ચરઝકા,
 દેખા ખત તુમહારા પાયા માં દીલ ગરઝકા;
 ખસ ખતકે દેખનેસે જડ કટગયા મરઝકા,
 કંદમાં પડેગા આકર ચેહ કામ હુએ ફરઝકા—સુનયો.
 ડાસીકો જો દીયા ખત ઉઠકર અન વોહ માંમાં,
 આઘ હો ઉસ મકાંપર આંખાંપે ઢાંક જામાં
 હકને ઉસે હઝાઘ લાગી ન દેર રાહમાં,
 હાથકો જા પહોંચાઘ મુલતાનકા સો નામાં—સુનયો.
 હાથને ખતકો દેખા મુલતાનને ભેજા હુએ,
 તસલીમ ચોર કંદમખોસ ખતકે અંદર લીખા હુએ;
 પાય હુ ફૂઝેઝ તુમસે ફીરકર શમા દીખા હુએ,
 અખ કામ જો પટનકા કરના મુજહ રવા હુએ—સુનયો.
 ડાસીને મુંહઝખાની હાથ આજે કહા હુએ,
 નામેકો દેખ મુલતાન ખુશહાલ હોરહી હુએ;
 માઝરખા ચશમસે અખ તનહરસ્ત હુવા હુએ,
 ચડનેકી અખ તયારી નવખત શુર કાયા હુએ—સુનયો.
 સુનકર વઝીર દવડે મુલતાન પાસ આએ,
 શોહરત ઉઠી યકાયક આજ શહેરમે સો કયા હુએ ?
 બાબ ફતાહ નકારા ચોખદારલી ફીરા હુએ,
 ચેહ મહમ હુએ કીધરકી બેગી કયા મુદદાહુએ—સુનયો.

સુલતાનને યું કહ્યા જમ જાના મુજહુ હુએ હીંદપર,
 આયા રૂકા વસીકા તીરત રો ઉચ પદનપર;
 તેડે કુર પદનકા અપની સો અબ હીમતપર,
 સારે કરો તયારી જાના શીતાબ ચલકર—સુનયો.
 સુલતાનને ખુલાએ ઉમરાવ એર વઝીરાં,
 બખશી વ ખાનસામાં દાવાન સગ અમીરાં;
 છાટે બડે જમાદાર કીતને રીસાલદારાં,
 મજલીસ યું કર બીઠાઈ સુલતાન શાહનઝીરાં—સુનયો.
 સુલતાનને કહ્યા યું અબ કયા સલ હુ તુમહારી,
 બેગીસે કહે સુતાઓ બાવે પરાંદ હુમારી;
 જાના અપરાકો હીંદપર કરના આ અબ તયારી.
 રરતા બીકટ કહન હુએ લેની હુએ ફરમાજ ભારી સુનયો.
 સારે અપસમં મીલકર કહેને લગે યું આકર,
 સરદાર તુમ હમારે હમ હુએ તુમહારે થાકર;
 હીમત જો ગર રજુ હુએ દીક્ષાનસે હુએ શાકીર,
 ફરમાશ જો કરોં તુમ લાવેં ઉસે બબકર—સુનયો.
 સુલતાનને સમજહુર બેગી હુકમ ચલાયા,
 સુબે કીતે વઝીરાં બેરકો તમ ખુલાય;
 રખનેકેથે જો લાયક ઉસકો સમજહુ રખાયા,
 કીતે સંભી સીપુરદ મુદા સંભી બતાયા—સુનયો.
 સુલતાનને કહ્યા યું મુજહુકો હુએ દુર જાના,
 દેવે ખુદા ફતાહ જખ હસલામ કરકે આના;
 બરસોંકા કામ હુએ યાં થાહેગા બોત સામાં,
 મફત તુમહીં નકરીઓ રખીઓ પેહ યાદ નામાં—સુનયો.
 સુલતાનને ફીરાકર કીયા હુકમકે જાઓ,
 જલદી કરો તયારી ગફલત તુમહી ન લાઓ;
 સામાનં સખ સફરકા તંબુ બડે સીલાઓ,
 રાઝા બરાત સખકી સરકારસે લીખઓ—સુનયો,
 કીતા હુએ તર કલમકો લીખનેકો હાઝરીકો,
 આએ કઈ સીપાહી અબ સેર બાજરીકો;
 મહીના દીયા બંધાકર દવડે હુએ ચાકરીકો,
 બેકારથે તવાયાં આતી હુએ ભાકરીકો—સુનયો.

બેઠે હુએં યુ' લીખનકો બખશી ઓર ખાનસામે,
 સવદાં ચેહ હુએં નકલકાં દેતે હુએં લાલ જામે,
 શોહરત હુએં મુલકમેં આએ સીપાહી ધામે,
 અસવાર ઓર પયાદે લીખતે હુએં સખકે નામે-સુનયો.
 કબ પસંદનાં ફીરંજ્યાં ગાંઠેલી લીચાએ,
 તુરકી અને પંજાબી ચેહરે સભોં દીખાએ;
 ગારે મુગલને ચગદી કબ રોહિલે ખુલાએ,
 સખ શેખ ઓર સવદકો લે હાઝરીમેં ધાએ-સુનયો.
 હુખશી અને વંદા યતી કીતે પઠાન હીંદી,
 ખોસી અને સરાયાં કઢી ને બહેત સીંદી;
 બેખારથે મલીકાં મીસરી ને ખુખ શીંદી,
 ઓર જમ હીમત સભોંકો મારેં પટનકા ગીદી-સુનયો.
 ઘોડે કબ ધરાકી ટાંગન બચર ઓર તેઝી,
 તુરકી અને અરબી લલપનમેં ખુખસેહ;
 ઝીંન પોશા ખુખ સજયા અસવાર હુએં મીઝાહ,
 મુલતાન દેખ ઉનકો હોતે હુએં ખુખ રાઝી-સુનયો.
 પાખર જહલુમ બકતર ખાસે સજ્જી ધજ હુએં,
 હથીઆર સખ બરાબર લગને અજમ ચેહ સચ હુએં.
 રૂપીએ નકલ મીલે હુએં સખકો રો વોહ ગરઝ હુએં,
 કરયો નમક હલાલી અપનોકો સખ ફરઝ હુએં-સુન
 ઝરખકતમેં નીશાનાં હાથી ઉપર ચડાએ,
 લાયકયે હાથીયોકે ઉનકો શો લે ખીઠાએ.
 ઘે ડોં ઉપર નીશાનાં નીલે ઓર લાલ પીલે,
 દાચાર પંજ હજારાં લુતશનમેં લાલ ખીતે-સુન
 લગકરકી હોલ સુનકે રાજ કરે યુ હીતે,
 મુલતાનકી ઝરખસે બંદ હોગએ હુએં ઢીલે,
 ડોંટોં ઉપર નકારા ઘોડોં ઉપર હુએં ડંકે,
 અસલાર સખ જલદ હુએં સોદી સીપાહી બનકે-સુન
 હુએં નામવાર અમીરાં જનકે મુલકમેં સુનકે,
 હસલામ પરથે કાયમ બાંધે કમર હીમતકે.
 ચારખ ફનાહ તુ' દીજે સખ યુ' દાઆએ કરતે,
 હલતી ચંબર જાહોપર ગરમીસે હોતે પંખે-સુનયો.

ખ્યાલે બંધે જમા હુએં કંઈ બેરકાં હુઝારોં,
 સદ્ બાંધકર બગબર આકર ખંડે કતારોં.
 વારીઃ હુએં વકતપર ચેહિરે સીખાએ સારોં,
 અબ તોડને રૂપેકો હાઠોં અને બઝારોં—સુનયો.
 બાજે કંઈ ઉંડોમં ક્યાં બાજતેથે ખાસે,
 પરધમ અને કીનારક ક્યાં બાજતેથે તસે.
 તોડે નકીરી બાજે સુરતાઇ ચાર કાંસે,
 રાગકો ગીઝતવીકે આતે ચલે હુએં જહાંસે—સુનયો.
 અંદુક બાંન ટટી હતનાલ કંઈ કીએ હુએં.
 લોપાં ને શુબર નાનાં સખ બાર કરલીએ હુએં,
 ગાડે કંઈ હુઝારોં દારકે બરલીએ હુએં;
 કંઈ બઝમાં કનાતાં શમયાને કંઈ સોંએ હુએં—સુનયો.
 સામાન લશકરી સખ બહોત બાંણોંએ બકાલી,
 કસબી અને કદુયાં હુએં બહોતસે પખાલી.
 ચલને ઉપર સફરકે સખકો બડી ખુસાલી,
 સાહેબ કરમ કીયા હુએં પએસે અનાજ પાલી—સુન
 લશકર હુવા જમ સખ સુલતાનકે હુકમપર.
 મુલવાએ સખ નજુમી આએ હુએં ચલ સુખનપર.
 દેખા નજુન ઉંડોંને સાબત બતાઇ ખુશતર,
 કહેને લગે નજુમી ચડયો ઈસા વકતપર —સુનયો.
 સુલતાન ગઝનવીશાહ તયાર હોકે આએ,
 બાજે દોઝો ખુશકી પગ પાગીયાં બાએ.
 આપી ચલે હુએં ચઠકર લશકર સહી ચઢાએ,
 સાબતાર ચાર જુલુસાં નઅરે યુ કંકે આએ—સુનયો.
 લશકર નાકલ શહેરસે રેરે બાહિર દીએહુએં,
 ઉતરે સહી મીસલપર જહીંડે ખંડે કંએ હુએં;
 ખાચર ચાર ઊંટ ગાડે બરકે રૂપીએ લીએ હુએં,
 બારા બરસકા સામાં સુલતાનને કીએ હુએં—સુનયો.
 દોવાર દીન રહે વાં સામન સખ મંગાયા,
 બારત ચાર ચોલા તયર સખ કરાયા;
 સામાન સખ બરસકા પોડી કહીં બરાયા,
 લે કુતહા જગ નકારા ફેર કુચકા બગદા—સુનયો.

લશકર ચલા ઉપડકર રાજુ ગએ હએ રોતે,
 દીલમે પડી હએ દહેશત કુક નીંદ પુર ન સોતે;
 મુનકર હએ દાનકે વોક નાહક ઉમરકો ખોતે,
 સુલતાનકા હુકમ હએ મારે બડે ચોર છોટે—સુનયો.
 સુલતાનને કહા યુ' બખશીકો અબ ખુલાઓ,
 લે હાઝરી સભોંકી સખકો નઝરમે લાઓ;
 દક્તર ઉપર શુમારાં સાળીત કરો ગીનાઓ,
 દીતના ચડા કલમપર હમકો સો સખ સુનાઓ—સુ
 બખશી વઝીર મીલકર લે હાઝરીકો આઓ,
 અસવાર ચોર પચેદલ સખકો વહાં ખુલાઓ;
 લીં હાઝરી સભોંકી દક્તર ઉપર ચડાઓ;
 પંજ લાખ પંજ હઝારાં સુલતાનકો સુનાઓ—સુનયો.
 ઇતના કલમ ચડાયા લીખના હજુથા જરી,
 આતે નવે સીપાદી હોતી હએ ફર્યાજ હારી;
 ખુદે અને જવાનાં ખાલક નહને સવારી,
 સીપચશ હીંગલકી સખ મીઠીકો ફર્યાજદારી—સુનયો.
 ફર્યાજીથે કઈ મુનકરકે લશ રમતથે શામલ,
 આવીમ ધને નજુની કોતે હકીમ દાહલ;
 મીલતાથા રોઝમરરા રાંકારસે મુદાખલ,
 રોઝગર વેલ્લ જગથા ખાને ઘડુ' ચોર ચાવલ—સુનયો.
 બેપારથા બહોતેરા નકદા નકદકા જરી,
 અઠકાવ ફૂલ નથાવાં રીલર્ન થી ચીઝ સારી;
 ફરતેથે યુ દોઆ સખ સુલતાનપર હએ હારી,
 ખંચેરાતવાં હમેશા સરકારસેથી જરી સુનયો.
 કરતીથી ફર્યાજ મંઝીલ હરરોજ નહીંથા ખાતી,
 હર તાઝગી સાંપાયાં ખુસબોસે મુખ હએ લાલી;
 છે કોસકે ગીરદમે હોતા મુકામ આલી,
 ઉડતા નકદ રૂપ્યા સખકો ચેહી ખુશહાલી—સુનયો.
 લશકર બડી ઝરખકા કીસ હુમસે ઉઠાવે,
 અંદબોર હએ ગરદકા હાથી નઝર ન આવે;
 અમકાર બરહીયોંકી બીજલીંકી જુ દીખાવે,
 દહેશતસે કાફીરોંકા સીના તરક હેખવે—સુનયો.

અંસખત પડી હયે હીંદમેં પુરખ પછમ યું ભાગે,
 રાજા હવે મુલકકે હયેખત સભોંકો લાગે;
 સખકો પડી અપસકી સોવે નહીં યું બાગે,
 મુલતાન ગીઝનવીકી આધ હયે ફરોજ આગે—સુન
 બારી કડકકી શાહરત રાજા સભોંને જાની,
 કસળી હયે સખ તરેહકે કીરતી નહીં અધાની;
 લાખોં શુમાર ફરોજ પહોંચે વાં પાની;
 દહેશત પડી સભોંકો કારાની અરે રૂતાની—સુનયો.
 માલુમ હુવા હયે સખકો જાતી હયે ફરોજ હીંદપર,
 તીરત ખડા ઊંઠોંકા પરભાસ ઉસ પટનપર;
 ઇસલામ વાં જગાના મુલતાનકે હયે દીલપર,
 મારે જે ખુતપરસ્તી સખ કતલેઆમ કરકર—સુનયો.
 રાજા મીલે હયે સારે કાગઝ સભોંકે આવે,
 તીરતકા ગમ ઊંઠોંકો અન પેટલર ન ખાવે;
 રસ્તે બીકટ પે જતને લશકરસો વાં જમાવે,
 જાતી હયે ફરોજ હીંદપર જાને કીંવર ન પાવે—સુનયો.
 બુરુસ ગીઝનવીકે દવડે શીતાખ આવે,
 રાખ્યાંકી હકીકત મુલતાનકો સુનાયે;
 દુશમનહો આયે સારે લશકર ઊંઠોં મીત્રાયે,
 નદીયાં જતની ખુદીથીંવો તીત સખ બધાયે—સુનયો.
 મુલતાનને શાંત ખી સારી સના ખુનાઈ,
 રાખ્યાંકી હક કત ઉંઠોં સભી સુનાઈ.
 રરત યું બંદ કીયે હયે કયા હયે સલાહ અયે ભાઈ
 દુશમન હયે રહ સારે પુત્ર કીસે ન જહાઈ—સુનયો.
 કીની સલાહ સભોંને લાગે યું ખાત કહેને,
 મુલતાનકો હીમતકા લગે જવાબદેને.
 કીની હયે ફરોજ બારી ખરચે રૂપે તમુને,
 મારો ઉ હોંકો ચલકર દીની સલાહ હમુને—સુનયો.
 મુલતાન કહે વઝીરો અખ નહીં અપનેકો કરના,
 જાના હયે હીંદ પટનપર જહુગા ઊંઠોંસે કરના.
 રસ્તે બીકટ છુડકર પીછે કીલેપર ચલના,
 હોવે રૂબુ અપનેસે થાના સભોંમે રખના—સુનયો.

બહુ કુચકર કટકપર સુલતાન થડકે આઓ,
 રસ્તે જો બંદ કીઓયે જહગડા સો વાં મીલાઓ.
 બંદુકે તે પ પાડાં હતનાલ સખ ચલાઓ,
 હીતી હીમન ખુદાને ઘોડે ઉડા જહુકાઓ—સુનયો.
 પાછ ફતાહ ઉન્હોંસે રસ્તેકો કર ખુલાસા,
 રાબા ખુપે કીલોંમેં છાડી ઉન્હોંને આસા.
 સુલતાનશે લડનેકા દેખા ઉન્હોં નમાશા,
 અફસોસ કરકે બખીડે પડયા ન ઉનકા પાસા—સુનયો.
 રાબા અંદર કીલોંકે સુલતાનશાહને ઘેરે,
 મીલબબો તો બચાઉં દેતાહું કુંક ડેરે.
 હમરાહ નકો પટનકા તાબે તુમહીં હો મેરે,
 ખુત નોડને પટનકે સખ પાડને હુએં ડેરે—સુનયો.
 સુલતાનને કહા યું સખી મીલકે રાબા આઓ,
 છ હુએં તુમનકો ખારા ઇસલામ જલતી લાઓ.
 નહીં તો મુજહે સવેરા હર સાલકા લીજઓ,
 દેતાહું કુંક ડેરે પટન તુમહીં ન આઓ—સુનયો.
 રાબા મીલે હુએં આકર લાચારં વે હુએં હુએં;
 અલયાં ન જોર ઉનકા દીલમેં કુડ મુજ હુએં;
 કીતે રહે ખુનાફીક હમસે સો જલ મુએં હુએં.
 દેખો તુમહીં ઇન્હોંકો ગફલતમને રહે હુએં—સુનયો.
 રાબાઓંને કહા યું હમરાહી હમ ન કરયેં
 તા હુએં સખ તુમહારે ખીદમત તુમહારી કરયેં.
 અફસોસ અખ પટનકા દીલપર હુએં ન ધરયેં,
 સોંગડ હમે ધરમકી તુમસે કલી ન શીરયેં—સુનયો.
 સુલતાનશાહ ખુશી હો લશકરકો કુચ કરકર,
 મુનકર જો થે વોહ સારે કીલાહ રહે પકડકર;
 અખ મોરચા ફીરાદો તોપોંકી માર કરકર,
 દેવે ખુદા ફતાહ અખ તકયા દીલોંમેં કરકર—સુનયો.
 હમસા કીએ શીતાખી તોપોંકી માર ભરી,
 વાં મોરચે જમાએ બાંડાં કીએ હુએં ભરી;
 ચંદ રોઝ હુએં અટકકર કીતી મુરંગકી તયારી,
 દીલી અલગુ ઉડાકર રાબાની ખાંધ સારી—સુનયો.

રાજા છતેથે મુનકર સારે ઉસી કીસેમે,
 કીલ્લા બડા જળરથા મારવાડકે છલેમે;
 લડના ઉંહોંને છાડા દુઝેરવા મીસે હુએ,
 પટનકી પેરવીપર લશકર સો લેયલે હુએ—મુનથે.
 થાના સભી બીઠાકર સખ મુનકરોકો કાડે,
 બોયા મુલક ઉંહોંને પએસોંસતી વોહ હારે;
 મુલતાનને ખજાના બહોતસે ભરે હુએ ગાડે,
 કર કુચ ઉસ જગાસે આતી હુએ ફૂઓજ મારે—મુ
 રસતેમે શહેર ભારી “જએસલમીર” આયા,
 રાજાકા વાં અમલયા લશકરકો લે જહુકાયા;
 રાજા પડા ફીકરમે અફસોસ ઉસને ખાયા,
 રાનીને દી દીલાસા સમજહા ઉસે મનાયા—મુનથે.
 મુલતાનશાહકી ખુબી થી સાહેમે જમાલ,
 રાનીને મુનકર સુરત લીથી સભી નીકલ;
 નઝરોમને અપસકે રાખીથી યુ’ સંભાલ,
 ઉસકી હીમતસે રાની ડરતી નહીં ધતાલ—મુનથે.
 કીલેકે ખોલ જહાંમે મુલતાનકો ખુલાએ
 કીધુસ મસે ખુલાકર વોહ શહેરમે લે આએ
 મહેલાત પર ચડાકર ખુશ જગાપર બીઠાએ.
 રાની કોરનશ ખજાકર મુલતાં હુઝુર આએ—મુનથે.
 રાની લગી યુ’ ઠહેને મેહ શહેર હુએ તુમહારા,
 તુમકો કોરનશ ખજાના ચેહ કામ હય હમારા;
 તુમસે ન કુછ તફાવત રખતે નહીં જુદારા,
 દેખે દરસ તુમહારા કરતે હંચ હમ ગુઝારા—મુનથે.
 મુલતાન કહે અએ રાની દેખે નહીં તુમનકો,
 હમસે બડા તફાવત દેખે સો કયું હમનકો;
 નીકલે નહીં કભી હમ લેકર કટક ફીરનેકો,
 રાખા વીરદસો કયું કર દેખે બગઝેર હમનકો—મુનથે.
 મુલતાનકી શીકલકો રાનીને ખુશ કરીથી
 ચીરત ઉસી શીકલકો દીલાપર જડીથી;
 કીતને રૂમાલ અંદર ઢાંકી સો વાં ધરીથી,
 મુલતાનકો દીખાધ વાં રૂબરૂ ખડીથી—મુનથે.

સુલતાન દેખ શીકલકો રાઝી હુએ દીલોસે,
 શાકીર ખડે અપનપર લડના નહીં ઉનહોસે;
 હરગીઝ શું બે વફાઈ હોવે નહીં છનહોસે,
 સોંપા મુલક બહાલી કર્યો ન અબ કીનોસે—મુનયો
 રાનીકો કર રઝામંદ સુલતાન ચલે વીંદાહો,
 લશકરકે કુચકી અબ તઈયારીમેં ખડેહો;
 જલદી કીયા નકારા લશકરકો અબ ઉઠાએ,
 ચાકર ચલે મીઠેખાં સારે હરદીલ લેઆએ—મુનયો
 સુલતાનને ખુશીસે લશકર તલી ચલાયા,
 મુનકર છતે રહે થે અફસોસ સખને ખાયા;
 હમરાહીકો પરનકે આગેસો કોઈ ન આયા,
 સુલતાનને સસોંકો રાહમેં ઝરખ દીખાયા—મુનયો,
 સુલતાનને ફીકર સખ પીછુકી અબ મીરાઈ.
 રાજસતી પરનકી ફઝોળાં સલી ખપાઈ,
 “જએસલમીર” કીરાની માફી ઉને ઠરાઈ,
 બાજે હુએ શાદનામી મીસરી ખડી બઢાઈ—મુનયો.
 કાગઝ સલી કીલોંકે કાસીદ લીએ શું આએ,
 વાંચે સો અબ પરનમે રાજકો સખ સુનાએ;
 જએસલમીર બચાયા ઠાના સલી ખીઠાએ,
 મીલગએ છતે ખુએ હુએ દુનકો સખ હઢાએ—મુ
 પરનમે હર હમેશા લશકરકી ખાત આવે,
 રાજ અએસી ફીકરમેં અન પેટલર ન ખાવે;
 સામાન સખ તરહકે કીલોંમને જમાવે,
 દારૂ બને બંદુકાં ગોલે કંઈ ઘડાએ—મુનયો.
 હુએખત રહા પરનમે વોહ “કુવરપાલ” રાજ,
 રાજ આકો લીએ ખત તીરથકી રખથો માંજ;
 પરનકે અબ કીલેકા મુજહકો નહીં હુએ આસા,
 સુલતાન ગીઝનવીકા લશકર હુએ બહોત જહાજહા—મુ
 રાજએને પડે ખત મસજત સસોને કીતી,
 પરનકી સખ હકીકત કાનોંસે મુનકે લીતી,
 તીરથકા લાજ ઉનકો ફઝોળાં જમાએ કીતી,
 સુલતાનસાહસે ઝાની પાનકો લેએ દીતી—મુનયો;

પહોંચી સકાત સારી ડાખીલ પટનમેં મીલકર,
 મુલતાનશાહસે છાની રાતોં કો ગએ નીકલકર;
 રાજને કી ખુશાલી ઉતરે હંએ વોહ મીઠાપર,
 કહેતા હયે અખ ઝખાંસે લડના મુજહે હંએ ચલકર—મુઠ
 પટનમને કઠકડી હોતી ચલી હંએ ભરતી,
 અસવાર એર પએદલ આવે નઝર ન કરતી;
 ફકતર ઉપર ચડાયા એક લાખકી હયે ભરતી,
 રાજકી ફમ હીસા હયે આખીર હોવેગી પડતી —મુઠ
 મંકાતકે ખરચકો કટગએ હઝાર થએલી,
 ઉતરે હંએ સખ જગાપર દેહલી આવે હવેલી;
 કઝયા સો કયા બડાયા એક મારનેઈ તેલી,
 સખ લોગથે જમા વાં સારે પટનમેં લેલી—મુનયો.
 સારી સકાત મીલકર રાજકો કહે સુનાયા,
 કુખા હંએ રાજ તેરા લશકર નઝદીક આયા;
 કીતી ખુદી દીલીસે મુલતાનકો ખુલાયા,
 ખોઢે હંય મોલ સખકે હકને તુજહે જુલાયા—મુનયો.
 રાજ કહે વેહ કુંવરપાલ મુનયો સકાત સારે,
 તકસીર ખીન ખતાકે મોમીન ગએ હંએ મારે;
 મુલતાનસે લડંગા કરયો ચેહ ખાત આરે,
 લશકરકે લોગ લડકર ફીર જાએંગે ખીચારે—મુનયો.
 રાજકો હંએ ગુરૂરી કંઈ મોરચે ખુદાકર,
 તોપાં રસાનકે સખ ફીલે ઉપર ચડાકર;
 જઝાલે ખાંદ સારે કુટ નગંજ ભરાકર,
 મુલતાનશાહકે આગે બએઠા હંએ યું હીમતકર—મુઠ
 કંઈ લોખીયોંને મીલકર મુલતાનકો સુનાયા,
 રાજને અખ ગટનકે સામાન સખ કરાયા;
 ખકતર જહુલુમ પાખર ખાંડોંમે ગંજ ભરાયા,
 તાલાવ ભાલકીપર કંઈ મોરચે ચડાયા—મુનયો.
 મુલતાનને કહા યું રાજકી ખાત રદ હયે,
 લશકર અએસેકા ખોટા સામાન સખ સરદ લએ;
 હાજી મંગલુરીશાહકી અપને ઉપર મદદ હંએ,
 ચેહ ફરીશમા વલીકા કરયો તુમહે હીમત હંએ—મુઠ

લાગે હંમે લોગ દહેને સુલતાન સામી આકર,
 મંગલુરકી હકીકત ખાતાં સમી સુનાકર;
 સુલતાનકે મુકાબીલ કહેને લગે ફીરાકર,
 મંગલુરકો નમાઓ અખ મોરચે લમાકર—સુનયો,
 મંગલુર યોર પટન હમે દાનાં બરાબરીકે,
 ઉનમે નહીં તફાવત દાનોં સરાસરીકે;
 સાલા અને બહુનચી દાનોં અડાઅડીકે,
 આતે નજર ચીરાગાં દાનોં કડાકડીકે—સુનયો
 પટનકા બે કુવરપાલ જયેપાલકા હમે સાલા,
 મંગલુરલી ઉસીકી ઉનકો બહુ તવાલા;
 દેવલ ઉપર ચીરાગાં વો દેખતે ઉગલા,
 ખાના પીછુ ઉસીકુ જપતે હંમે અપની માલા—મુ
 મંગલુર “દેવગરામ” પટનમે મનાંત,
 માતે હમેશા ખામન જારી હમે દીનરાત;
 પુજા હમેશા રાજ કરતેથે અપને હાત,
 ખામન કઈ ખીલાકે દતે ઉનહોંકો દાક—સુનયો.
 કીતે હમે ભોમીએ સખ સુલતાન જલદ અડકર,
 મંગલુર અખ પટનકો લેના શીતાખ લડકર;
 ઇરાલામકો જમાયા સખ કુંદર ઝેર કરકર,
 પીછે ચલો પટનપર જાયે ફીકર સો ટલકર—સુનયો,
 સુલતાનને કહા શું મંગલુરપર ચડું મએં,
 અંદરોઝ વાં લડુંગા કીલા ફતાહ કરું મએં;
 દેવે ખુદા ફતાહ તો થાનાસો વાં ધરું મએં,
 લશકરકો ફેર ઉઠાકર પટનસે જા અડું મએં—સુનયો,
 લશકર ઉઠાં વહાંસે કીલા નજર દીખાદે,
 ફર ભોમીયા હરોલી ગીરયાં ચલે હમે આડે;
 મુનકર સહી મુનાદીક રસતેમે બહોત મારે,
 “કામીસર” ઠોઠોપર આકર નશાન ગાડે—સુનયો,
 મંગલુરકે ગીરદકી સારી ઝીરાઅત લુટી,
 દાના બે પક રહાયા રહેનેઢીયા મ મુઠી;
 ખસતી વો ભાગ સારી કીલે અંદર સો બએઠી,
 રાનીને મહેલ ઘાઘા નીચે ઉતરકે બએઠી—સુનયો.

જએપાલ ઉંચે ફીકરમેં અફસોસ દીલમેં લાયા,
 બલવા જે થા પટનપર મંગલુરપર કયું આયા;
 સખ સોમીયાંને મીલકર સુલતાનકો સીખાયા,
 બાગ કરક પટનપર મંગલુર કયું ફીર આયા—સુનયો.
 જએપાલને અપસકી સારી સેના બુલાઈ,
 કીતી સલાહ સભોંને એકાત પડ ખીદાઈ;
 ચેહ વકતકો સંભાલો કરકે અખ કુછ બલઈ,
 કરયે નઝર ખઝાના રખયે સુલુક બાઈ—સુનયો.
 જએપાલને કહા યું રાખન સો અપને કીજે,
 મીલએ સો ગીઝનવીસે પએસા જે બહોત દીજે;
 હોવેમા ફેર જે માલુમ દીલમેં સમજહકે રખીયેં,
 પડતી બલા પટનપર સરપર અપને કયું લીજે—સુ.
 જએપાલને શીતાબી ચેહ મામેલત દવડાઈ,
 દીવાન સારે લેજે હકીમત ઉને લડાઈ;
 સુલતાનસે વોહ મીલકે જા બાંદરી કરાઈ,
 રાજકો આવનેકી બાબત સભી ઠએરાઈ—સુનયો.
 સુલતાનને કહા યું ફેર ચવકી રાખકો જાવે,
 જએપાલકો ચડાકર મેરે હુકુર લાવે;
 શાકીર હમીં તુમનપર ઝરમાલ બહોત લાવો,
 ફેર રૂબરૂ સમજહકર અપના સો દે સુનયો—સુ.
 દીવાન જા શીતાબી જએપાલકો ચડયા,
 મતલબથા ઝમીનીકા ઉસકો સો કહે સુનાયા;
 ગાડોંમે ભર ખઝાના કરને નઝરકો લાયા,
 સુલતાનકે હુકુરી આ કોરનીશ બખાયા—સુનયો.
 રાખ લગા યું કહેને સુલતાનશાહ સુનો તુમ,
 તાબે જે હએ પટનકે ઉસકે હમરાહ રહે હમ;
 સમજહો તુમહીં પટનસે મારે નહીં હમેં દમ,
 શાકીર હએ તુમનપર હમકો નહીં હએ કુછગમ—સુ.
 કહેને હએ વઝીરાં સુલતાં સુલુક દીજે,
 દેતા હએ ઝર બહોતેરા સખ હાથ કરકે લીજે;
 ચલયેં સો અખ પટનકો દીલમેં સમજકે રીજે,
 યાની ભરા બહોતેરા પીવાએ ધતના પીજે—સુનયો.

સુલતાનને લીધા ઝર નસીહત ઉસાંકો કીતી,
 બએઠેં તુ ધર પકટકર હમને બલાધ કીતી;
 તુજહકો વીદા કીયા અખ રાઝી રઝા સો દીતી,
 રાજ અલા ખુશીસે મીસરીકો બોલ પીતી—સુનયો.
 કર કુંછક નકારા મંગલુરસે ચડે હએ,
 પટનકે આ સુકાખીલ મએદાન કર પડે હએ;
 લશકર સો વાં જહુકુયા જહીંડે ચડે દીએ હએ,
 રાજકે મોરચોંસે તોપાં લગા અડે હએ—સુનયો.
 મએદાન માધ હાજત મએલાન વાં હુવા હએ,
 સુલતાનને ખુતાકર અખસીકો યુ' કહા હએ;
 રસ્તેમેં દુઓત ઝખમી કીતના સો કહે હુવા હએ,
 દફતર ઉપર ચડાઓ ઝખમી અને સુવા હએ—સુનયો.
 બખશી લગે લીખનકો સારા કલમ ચડાયા,
 પએદલ સવાર બોડા મીલકર સુમાર લાયા;
 ઝખમી ઝોર મુયોંઘી જુમલા બેરીઝ લાયા,
 જુમલા હઝાર બાધસ સુલતાનકો સુનાયા—સુનયો.
 રાજ કહે પટનકા સુલતાનસે લંડંગા,
 તાલાખ “લાલકે” પરં જાકર અલી અડંગા;
 કરના હએ જંગ હીમતસે દીલમેં સો ના ડરંગા,
 તોપાં ને બાજુ લેકર સામી સો જાધરંગા—સુનયો.
 લડનેકી જો તયારી રાજને સખ કરાધ,
 બકતર જહુતુમ પાખર સારે સજુ બનાધ;
 આપી સવાર હોકર સંકાત સખ ચડાધ,
 તાલીખ લાલકેપર દુઓજાં વહાં જમાધ—સુનયો.
 સુલતાન શ હને દેખા રાજ યુ' ચડકે આયા,
 અસવાર ઝોર પએદલ સારા કટક લેઆયા;
 સુલતાનને કટકમેં ચોખદારકો શીરાયા,
 રનજીતકા નકારા ફેર હોકે ખુશ બળયા—સુનયો.
 સુલતાનશાહ ચડે હએ લાખોં કટકકો લેકર,
 માંગે દાઆ ખુદાકન પગ પાધડીમેં દેકર;
 લોગાં મીલે કટકકે તોપાં અલાધ કોકર,
 કહેતે હએ યુ' ઝમાંસે દેવે ખુદા ફતાહકર—સુનયો.

દાનોં તરફસે જારી તોપાં ને બાંધુ છાડે,
 હડતે હઝેં દા તરકે ખાદને ઊંટ ઘોડે;
 બાદશાહકી ફર્યાજ ભારી રાજકે લોગ ઘોડે,
 તોપાંકી મારસીતી કીતને મુઝે હઝે ઘોડે—સુનયો.
 જંગલ બાણુ તોડે તોપાં ને તીર છુટે,
 સરસાઈ બાદશાહકી રાજકે લોગ ખુટે,
 ગોલ બાંધકર ખડેથે હોકર જુદે વે કુટે,
 રાજકે તઈ મુઝે હઝેં રોવે ને સરકો કુટે—સુનયો.
 સુલતાન કહે અયેયારો તોપાં સો મન ચલાયો,
 ફેવે ખુશ છાંકો ઘોડેયે લે મીલાયો;
 ખરછી ન તીર લાલે તરવાર અખ બજાયો,
 હાલકી યુ મદદ હઝે રાજકો લે હઠાયો—સુનયો.
 ફર વાદે હક નખીકા ઘોડે ધનાં દઠાયે,
 દીન દીન મેહમમ્મદ લીશકરમેં જા જહુકાયે;
 મારે હઝેં કાફીરોકો લાહુ રગત બહાજો,
 ફાતી ફતાહ ખુશાને સખ મુનકરાં દબાયે—સુનયો.
 સુલતાન જંગકો છતે રાજા યુ ભાગ છુટા,
 રાજા કો રત હુકાકર લસકરસો બહોત છુટા;
 ભારી હુશ ફતાહજંગ ધનસાન બહોત છુટા,
 રાજાને ફેર સમજહુકર પકડા તલાવ મુટા—સુનયો.
 બાદશાહને બાલકેપર આકર જહોંડે સો ગાડે,
 અખમી ને ફર્યાનીયાં સખ સખકો કમરમાં ગાડે;
 સુલતાનકે દશ હઝારાં દાખ કે બહોત મારે,
 સુલતાનશાહ ખુશ સે ફેર શાદમાને જહોડે—સુનયો.
 રાજા પડા તલાવેં બચેઠા હીમત પકકર,
 ગમ છાઠ માયેલેકે બાંધી કમર જકકર;
 બીસ હઝાર દોસો મારે ગયો લડકર,
 બીલકુલ હઝાર સોબીસ મરહુમ અખમી મીલકર—સુનયો.
 સકકાને જો રહીથી સખને સલાહ બતાઇ,
 રાજા વું અખ સમજહુજા તેરી સો હઝે ઘરાઇ;
 લાખો રૂપય વું દેકર કરલે સુલુકભાઈ,
 તેરી દશા ઠઠજ હઝે સખકે તઈ જઠ ખુશાઈ—સુનયો.

મારે ગએ સગીરી વજહકો ન મેહર આઈ,
 છુટી નહી મહનપર તેરી નહી હએ જહાંધ;
 કર વન તાંધ કયા હએ બાદશાહકી કુએજ આઈ,
 મારેગએ ન છોડે છુટી કરેગા દામ—સુનયો.
 રાજ સમજહકે દીલમે કહેને લગે કે જાયો,
 સુલતાનકે હુઝરી જાકર મુજહે બુલાયો;
 લાખાં રૂપઈ કુબુલું મુજહ રૂપરમે લાયો,
 હોવે સુલુક અપના ચેહ વકતકોં ખચાયો—સુનયો.
 ચારન ને બાટ મીલકર સુલતાન પાસ આએ,
 રાજકે ચુકેકી અખ મામેલન લેઆએ.
 લાખોં રૂપઈ લાલચ સુલતાનકો જતાએ,
 માનો સુખન હમારી દાનોકો ચું બુલાએ—સુનયો.
 સુલતાનને ચું સુનકર દીતા જયાખ ઉતકો,
 વમતો હએ લીકારી અખ કયા કહું વમતકો
 ઝર માલકી તલખ નહીં દરકાર નહીં હમનકો
 કલમા પડે નખીકા મએ છોડડું સલોંકો—સુનયો.
 ચારન ને બાટ દાનોં હોકર ખીજલ વલે હએ,
 દાલી નહીં ગલી વાં રાજસે મીલે હએ,
 સુલતાન સુખન સુન દીલમે બહોત જલે હએ
 રાજકો સખ સુનાયા સુલતાનસે જો સુને હએ—સુનયો.
 સુલતાનશાહ કહેતે હએ કલમા પડોતો છોડું,
 દરકાર નહી રૂપઈ ઇસ કુદરકો મએ તોડું;
 પટનકે અખ કીલ્લેકો ગોલોંસે માર ફોડું
 ડરોંકો સખ વુઝાકર મકકાર મસીયત જોડું—સુનયો.
 રાજ ચેહ બાત સુનકર કહેને લગા લડંગા,
 મુજહકો હમત લગાંધકી કલમા સો ના પડંગા;
 સામાન હએ બહોતેરા દારસે ના ડરંગા,
 આકર પડોગી સરપર આલીર સો મએ મરંગા—સુનયો.
 રાજકે વે હરોલી થે લેલી દાનોં બાઈ,
 વે “બેગરા” “હમીરા” સીપારસ ઉંહોંકો આઈ;
 રાજકા ખાર ઉનપર બુજહે ઉંહોંકો જહાંધ,
 દાનોંને કર હીમતકો તોપાં સો ફેર અલાઈ—સુનયો.

મુકા નહીં પ્રદનકા લાગી લગાઈ હોને,
 દીન રાત હુએ ધમાધમ પાવે ન કોઈ ચોને;
 રાજા સદક ન લગા હુએ બહોત રોને,
 વોહ બેગરાં હનીરાં લડતે હુએ બાઈ દાને-મુનયો.
 રાજા ખડે તજાવેં ચુલતાન બાલકેપર,
 હોતી હુએ નીત લડાયાં પરનકે કીલ્લેપર;
 રાજાકો હુએ ગુરૂરી ળીચયાર મોમીનાંપર,
 મુકે નહીં કીનાંસે લાંબી પર દાનોંપર—મુનયો.
 ચુલતાનને કહા યું સારી સેના છુલાકર,
 રસ્તે પરનકે બાંધો સખ ચવળીયાં બઠકર;
 લેવે નહીં કીસીકો કીલ્લા અંદર બુલાકર,
 કરને હલાં અપનકો ચવળીરદસે દિઠાકર—મુનયો.
 મુખે વગીર મીલાકર સખ ચવળીયાં ળીઠાયાં,
 રસ્તે જો થે પરનકે સખ આરુઠાં બંધાયા;
 હસ હસહજાર પએહલ સખ બેરકાં લડાયાં,
 આગે પરનકે જહાંપે હોતીચલી લડાયાં—મુનયો.
 રસ્તે યું બાંધનેકી રાજા ખખર મંગાઈ,
 દાનાં વોહથે હસેલી બુઝહે બિન્હોં ન કોઈ;
 વોહ બેગરા હમીરા સસરા અને જંવાઈ,
 હિનકો કહા ચડો તુમ ધસ ચવળીયાંપે બાઈ—મુનયો.
 વોહ બેગરા હમીરા હીંમતં ઉન્હોંને કીતી,
 ચવળીં કે મારનેકો સાતી સો ફૂઓજ લીતી;
 દીનકો રહે હુએ હમકર પડનેસો રાત લીતી,
 ગફલતમેથી જો ચવળી ઝકર સો ઘેર લીતી—મુનયો.
 જાંગી હુએ ચવળીયાં સખ કીતી ખખર યુ દારી,
 બાંધી કમર સજોંને લડનેકી હુએ તયારી;
 હોને લગી લગાઈ વોહ ચવળીયાંપર બારી,
 તલવાર બરછીયેંકે લગતે હુએ વાફ કારી—મુનયો.
 ચવળીયાંથી પાંચ કાયમ લાગી લગાઈ દોપર,
 અખમી હુએ હઝારા નહીંથા હીસાખ સોપર,
 ચલવા હુએ ખુન અઝોરા પાની ચલે હુએ જહુ પર,
 વોહ બેગરા હમીરા ખા ગઝો શીકરત આખર—મુનયો.

વેહ બેગરા હમીરા કરકે હગા ગએ હએ,
 મુરસાધમેં અપસકે આપીં અકક રહે હએ;
 મારે હએં ચવકીયોંને છુડે સો હો પડે હએં,
 ઈનશાન કંઈ તુડાકરઠડે સો હો પડે હએં—સુનયે
 બાદશાહકી ચવકીયોંકે છતને ગએથે મારે,
 ખોડે હએં ગંજ ચહીંદા પહેલે સલોંકે ગાડે;
 બગે હએં પીર હોજર સાબીત હએ વેસારે,
 લશકર સલીને મીલકર બાદશાહકે નામ પાડે—સુનયે.
 સારે વજીર મીલકર બાદશાહસે અરઝ કીતી,
 રાજકી ફરિયાજ કીતની ચવકીને માર દીતી;
 ચવકી કે લોક ઘોડે સખતી ઉઠોંને કીતી,
 ચવકી ઝખર કરો અખ રાજને હએંસ કીતી સુનયે.
 બાદશાહને ફેર સમજહુ કર તીન ચવકીયાં ઉઠાયાં,
 મઝખુત દો જગાપર કાયમ સો લે બીઠાયાં;
 તાકત રાજકો કયા હએ અખ કર સકે લઠાયાં,
 મલકેન બેગરેને ખાધ હએ તવાયાં—સુનયે.
 મઝખુત ચવકંયાં દો રાખીથી વાં કીધરકોં,
 લશકર જે કુલ પડાયા રાખીથી એક ઉધરકોં;
 દુસરી હએ તલાવનીપર બારાઈએ ખાઝરકોં,
 જાને ન કોઈ પાવે હમરાહીકે પટનકો—સુનયે.
 કોનોં તલાવ ઉપર લડના હએ રોઝ બરી,
 મરતે હએં લોગ કીતને ગોલોંકી માર બારી:
 લગતે હએં મોરચોંમેં આકર યું ઝખમ કરી,
 હરરોઝ હએ ધમાધમ દીનકો ને રાત સારી—સુનયે.
 લડને તલાવ ઉપર રાજ યું બાંધ બએઠાં,
 મહીને યું પાંચ ગુજરે છોંમેં આત્તા પીઠા;
 ગોલોંકે સખખસે રહેતા નહીં હએ નીરા,
 મોરચોંકે છોડકર આયા હએ આખ હીરા—સુનયે.
 હાથ મંગલુરી આપી બએઠેથે જા અચાનક,
 મવસુદશાહકે પાસીં કેન કાએકીથી આનક;
 કીતી ઝગા પસંદ વો બએઠે રહેથે કમલક,
 રહેના મુજહે સો યાંપર લગતી હએ અછી રવનક—સુઝ

હાલ મહેમુદશાહકો યુ' મચોત અપની મુજહી,
 કનકાઈકા નીકાલી સામી' ખડીરે ધુલ.
 કનકાઈના કહા યુ' કહા જાઈં મેરે શાહલ,
 માનું સુખન તુમહીરા બુઝુરગાહો પીર હાલ—મુઝ
 હાલને યુ' કહા જબ ચાચામે' તુ જાઈ,
 લેલ તુજહે સોહમને શીરકરુ ઇવર ન આઈ;
 બચેડે જબલમે' જાકર પીજા ન વહમ લાઈ,
 જાતી હું મચે' ખુશીસે જાલ તમુને સાઈ—મુઝ
 ખીદમત મનેથી પુરી ઇસને વીસાલ પાઈ,
 હાલ મંગલુરીશાહને અવલ મંઝીલ પહોંચાઈ;
 ફીતી ફકન ઉસીકે તુરખન અછી બનાઈ,
 હોતી હુએ માનતા અબ હુકને સો વે જનાઈ—મુઝ.
 હાલકે ખતકે ઉપર સુલતાન મહેમુદશાહ આએ,
 કરની જેથી ખુદાકી માલિકે અમ ન પાએ;
 મેહ તોડને કુદરકે ગીઝની સીતી બુલઆએ,
 હાલ વફાત પાએ અવલ મંઝીલ પહોંચા—મુનચો.
 અચારત ઉપર હાલકે બાદશાહને હાંલા નકીતી,
 રાજાદી ફર્યાજ સારી આકર સો ગેર લીતી.
 મારે તલાવ ઉપર વાંસે નીકલ દીતી,
 રાજા યુ' ભાગ છુટા સખતી ઉનહોંપર ખીતી—મુઝ
 તલાવકે હીજાપર લશકર બહોત મુચા હુએ,
 મરદુમ કહાહુઝારાં ઝખની કઈ' હુવા. હુએ.
 સુલતાનકે હુએ ઇતને રાજકે બે મુવે હુએ,
 જુમલા હુઝાર સોલા રાજા મર ખપે હુએ—મુઝ.
 બડે તાલાબ ઉપર બાદશાહ યુ' આકે બેએડે,
 રાજકે લોચ ભાગે અંદર કીલકે બેએડે.
 ખાઈ કે મો ચોંમે કીતે રહે હુએ બેએડે,
 બંદુક બાણ તોપાં ચલને લગે હુએ એખડે—મુનચો.
 સુલતાનને કહા યુ' હાલકે પાસ જાઈં,
 પહોંચું સો જા શીતાબી લે દસ્તમસ્ત મીલાઈ.
 કેખું જમાલ ઉનકા ફરમાને શર નમાઈ.
 લાઈં બુઝા શીતાબી ખાના પીછે મચે' ખાઈ—મુઝ.

હાલ વીશાલ પાએ શાહકો ખમર જે આપ,
 દીન તીન ગએ ગુઝરકર ઝયારત ફજર કરાઈ,
 મુલતાં લગે હએ રોને મરગએ હમારે ભાઈ,
 મીલનાં નહીં હુવા હએ કુદરતઅજબ ધલાહી—સુનયો,
 સુલતાનને કહા યું ઉનકે ખુજાએ આયા,
 લાખોં રૂપઈ ખરચકર ઇતની મેં ફઝોજ લાયા;
 કરની જે થી ખુદાંકી મીલનેતમ ન પાયા,
 અફસોહો ગમ કીયા હએ દીન તીન લગ ન આયા—સુ૦
 બાદશાહ ગીઝની બોલે પટનકા કુદર તેડં,
 બામન ને ખુનપરસ્તી મારે બગએર નં છોક;
 ઈસમાલકો ન માને ઉનકે મએ સીસ તોડં,
 હાલકે પાસ બકે પહોંચુ મએ હાથ જોડં—સુનયો,
 કર મારચોકો લાગુ જારી કીયા હએ તોપાં,
 અંદર ધુસે ધુરેકે હોતી ઝરદ સો ધુપાં;
 જંઝાલ બાણુ તોટે કયા છુટતે બંડુકા,
 કીલેકી માર ભારી જલગએ ઈનાકે રૂપાં—સુનયો,
 હુનોઝ ફઝોત ઝખમી હોતાહએ લોગ જહાબ,
 મારચે હએ ચવતરફસે ઘેરે કીલેમેં રાજ;
 લડતેમેં હએ તફાવત હરરોઝ જંગ હએ બાબ,
 ભારી ફટકી શેહરત કયા બાજતા હએ બાબ—સુ૦
 લડતે બરસ એકબારે પટન ઉપર હએ હયેં,
 મેખાં યું લોટ ઉગે આર થોડ હએ બડે હએ;
 ફતાહ હજુ હુવા નહીં દીલગીર શાહ હએ હએ,
 રખકી મદદ હુઈ જમ આગેકો શાહ ચલે હએ—સુ૦
 રાજ કહે ઉંહોંકો સુનયો સકાત સારી,
 મોમીનકો મારનેસે લડના હુવા હએ જારી;
 ગએ બાર માસ ગુઝરકર લડતે હજુ હએ ભારી,
 ચુકી નહીં લડાઈ કાટની હએ ફઝોજ સારી—સુનયો,
 આમાન પુર બરા હએ કીલે અંદર હવેલી,
 તીરથકે વાસ્તે પરગટથી સકાત ચેલી;
 પકતા હએ જુ રસોઠા ખાતે હએ સારે લેલી,
 લકતે બરસ ગુઝર ગએ સાઅત ખી ચેહ પહેલી—સુ૦

સુલતાન કહે વઝીરો કમતક અપન લડેમે,
 પરભાસ અબ પરનકો ફતહા સો કમ કરેમે ?
 આધી ઉમર ગુજરગઈ કીતનેક કમ બરેમે,
 ઉઠનેકો લાજ મુજહકો આખીર સો લડ મરેમે—સુન
 લાગે વઝીર કહેને સુલતાં તુમહીં કયું જુલે,
 હાલસે જા મીલે નહીં બારા બરસ યું જહુલે;
 દીલમે કહે અડકકર ખુશયા મનેગે ફુલે,
 માંગો સો જા બસારત ખોલો નીશાન નીલે—સુનયો.
 સુલતાન ગીઝનવીશાહ ખ્યાદા સો આપ ચલકર,
 હાલકે ફતેહાપર સારે વઝીર લેકર;
 દુરબતકે પાસ પહોંચે બચોડે કોરનશ બખક,
 અહેવાલ અપના કહેને લગે હુએ રોરોકર—સુનયો.
 દીલગીર શાહ હો બચોડે ખાના સો કુછ ન ખાવે,
 દીન તીન ચીદત્તા ખીયા ખાના ન પાની ભાવે;
 હાલ સે હુધ બસારત ફતહા ખુદા કરાવે,
 ઉઠના નહીં હુકમ બીન ગરજાં નીકલકે જાવે—સુનયો.
 હાલને દી બસારત સુલતાં જુલાએ તમુકો,
 ગફલત તુમને કીતી ફેર જુલગએ હમુકો;
 દીતી ફતાહ ખુદાને માનો તુમ ધસ સુખનકો,
 જુમાકે રોઝ છતો ફતહા કરો કીલ્લેકો—સુનયો.
 સુલતાનને કહા યું ખાદીમ મએ હું તુમહારા,
 હમરાહી સખ તુમહારી યાં કામ નહીં હમારા;
 પડગઈ હંએ જુલ મુજહકો લાચાર હું બેચારા,
 કર્યો દોઆ દીલોરો કબજએ ગમ હમાગ—સુનયો.
 હાલને દી બસારત આવેગી અબ જુમેરાત,
 હસ રોઝ ચલેગી આંધી હોગા હો બહોત બરસાત;
 ઉસ રાતકો જો આવે રાજપે બહોત આફત,
 હસકર મને તુમહારે ખલબલ પડેગી ઉસઘાત—સુનયો.
 અએશા કહી હુંવા નહીં બારા બરસમે સુનવાર,
 આવે પવનને પાની ચોર હોવે બહોત અંધાર;
 અએસેમે કુંડયો તુમ પડતે જોહગેમે દોં યાર,
 ઉનકો હરોલ કીજો દેવ ફતહ યું કીરતાર—સુનયો.

મીરજએ તંબુ સારે ઉતકા સો ના હાલેગા,
 ફરઆન ઉતકે આગે દીવા રામા જલેગા;
 બાફર અને મુજફર ઉતસે ફતાહ મોલેગા,
 કુછભી હીજા જુમાકો રામકા ના ચલેગા—સુનયો.
 હાજી તબ કહા યું સુલતાં તુમકાં સો જાઓ,
 જો કહે દીવા હમુને સારા નઝરમેં લાઓ.
 જહાડો જો શાદીયાને મીરી સો જા બઢાઓ,
 રખયો ન ચમ દીલોમેં ખાના ખુસીસે ખાઓ—સુનયો.
 સુલતાં ખુશી જો હોકર તસલીમં તબ બજાએ,
 હોકર ખુશી ચડે હએ લશકર મને સો આએ;
 ચેડેરેયે રોશની હએ સારી સેના બુઝાએ,
 મીસરીઝી ખાન કરકે લે નવખતા બજાએ—સુનયો.
 આઘ સો ફેર જુમેરાત આંધી ચઢી હએ આકર,
 કાલે પવનને તંબુ સારે હીજા ગીરાકર.
 બાફર અને મુજફર ઉતકા તંબુ રહાકર,
 પકડે હએ વે ફરખાં લે રોશની જલાકર—સુનયો.
 સુલતાન ગીઝનવીશાહ ફેર ધુંકનેકો લાએ,
 બાફર અને મુજફર પાએ ઉતહાંકો જાએ.
 ખુશહાલકો ખડે હએ ઉતકે તંબુકે આગે,
 દાનો યું લાઈ ઉઠકર કોરનશ બજાને લાએ—સુનયો.
 દાનો યું લાઈ બોલે સુલતાન ગીઝનવીકો,
 હમપર કરમ સો કયા હએ ફરમાઓ અબ હમનકો.
 ઇસ જાએપર શીતાબી આના હુયા તુમનકો,
 હમકો ન કયું બુઝાએ લગી પવન તુમનકો—સુનયો.
 સુલતાનને કહા યું હાજી કહા કરો તુમં,
 દીમી મુજહે : બશારત ઇસમેં સો ના કરો તુમ.
 તુમસે ફતાહ મીઝગી હાથી ઉપર ચડો તુમ,
 કરના હએ દીન કાયમ જહાંપેસે જા ખીડો તુમ—મુઝ
 બાફર અને મુજફર કહેને લગે દો લાઈ,
 સુલતાનશાહ તુમકો દેવે ફતાહ ઇલાહી,
 આજીઝ બડે હમી હએ ઇતની સો કયા બઢાઈ,
 ચાફર હમી તુમહારે તુમ હો હમારે જહાઈ—સુનયો.

સુલતાનઃ ગીઝનવીશાહ યુ' દીક્કે બોય બેલા,
 ઉસ બક્ત કરા નકારા લશકર ઉઠાયા બેલા.
 ફોસ પાંચકે તફાવત બકર મુનામ ઠાલા,
 રાજ યુ' કર ખુશાલી અપની ઝખાંસે બોલા—સુનયો.
 રાજ લગા યુ' કહેને લશકર સો ફીર ન આવે,
 પટનકી હુઆંસ કરકે ફીરકર ઇધર ન આવે.
 પહોંચે સજા ઉસીકેં અકર વે માર ખાવે,
 બાંકા કી હા પટનકા ઉસમે દખલ ન પાવે—સુનયો.
 પટનકે કાફીદાં સખ ખુશાહાલ હોકે ફુલે,
 ઉતરે હુ'એ મોરચોંસે કરતે હઝાર હીલે.
 કરતે ગરમ કમઠાં થ'ડે કીએ વે હેલે,
 જહાંપોકો બોલદેકર ગફલતમે થે વે જુલે—સુનયો.
 બાદશાહને સુપચાપતે લશકરકોં લે ફીરાયા,
 વોહ રાતથી જુમાકી સારા કટક ચડાયા.
 ગફલતમને ગોહ રાજ ફેર આનકર કબાયા,
 જહાંપે ઉપર પટનકે લશકરકો આ બોડાયા—સુનયો.
 હાથી મીઠા હરોલી ઉસપર સો દો મરદ હુએ,
 બકર અને મુઝફ્ફર હોવેગા રંગ ઝરદ હુએ.
 પાખર સજા લોહીકી ઉસમે સો વે ગરક હુએ,
 પહોંચે નઝદીક આકર જહાંપેસે નહીં ફેરક હુએ—મુઝ
 કીતી હુલા કટકને વોહ મોરચોંકો મારે,
 ખાઈ પકડ રહેથે ઉનમેંસે માર ખારે.
 બાગે હુ'એ સખ કીલેમેં કરકે હઝાર નારે,
 સુલતાનકે કટકમેં ખાસે બજે નકારે—સુનયો.
 હાથીકો તખ'ચલાકર જહાંપેસીતી બડાયા,
 મારી ટકર મીઠને ઉધરકો ખડખડાયા,
 જહાંપેમેં થે જો ખીલે હાથી તો ચરથરાયા,
 હાથીને કરકે નારાં અપના યુ' સર ફીરાયા—સુનયો.
 બકર અને મુઝફ્ફર મહાવત ઉપર મુસેકર,
 લાગે ઝખાંસે કહેને હાથીકો લે ફીરાકર.
 જલદીસે હોલ દે અબ જહાંપે ઉપર ફીરાકર,
 મહાવતને માર અંકુસ હાથી દીયા ઉઠાકર—સુનયો.

બાકર અને મુઝકર દોનોંસે એક આયા,
 હાથીકે સરકે ઉપર અપની કમર લગાયા.
 એક ઓઠ કરે હરોલી હાથીકા સર બચાયા,
 હાથીને ફેર ગુસેકર તીસરી ટકર લગાયા—મુનયો.
 દીન દીન કરે મોહમદ પટનમેં લીલ પાડી,
 રાજકે ચવકીયોંકે જહાંપેસે માર કાડી.
 સુલતાન ગીઝનવીકી બચેડી વાં ફરોજ સારી,
 તલવાકી જહમા જહમ હોતી લગાધ બારી—મુનયો.
 સુલતાન ગીઝનવીકે હકને ફતાહ કરાયા,
 બાકર અને મુઝકર આગેસે લે ચલાયા.
 દોનોં વે બાઈમેંસે તબ એક કામ આયા,
 રાજકે પાપકા અખ ઘડા સો પુર બરાયા—મુનયો.
 સુલતાનકા હુકમ હુએ અખં કતલેઆમ દીજે,
 તલવારસે લે મરો પંચેસા કછુ ન દીજે;
 બેદીન મુનકરોંકે પાની મીસાલ પીજે,
 કલમા પડે નમીકા જે ઉસકે છોડ દીજે—મુનયો.
 પટનકે અખ કીલ્લેકે સારે મકાન ફુટે,
 ઓર બેશુમાર દાલન સારે સીપાડા હુટે
 મારેગએ હઝારો રાજકે લોગ ફુટે,
 કલમા છતે પડા હુએ મરનેસીતી વોહ છુટે—મુનયો.
 કીલ્લેમને બીચોખીચ દોનોં જનોંકા મારે,
 વોહ બેગડા હમીરા દોનોંકે સીસ પાડે;
 ઘોડોંકી ઠોકરોંસે જહાંપેકે બાર કાંડે,
 મરગએ દોનોં હરોલી રાજ હીમતસે હારે—મુનયો.
 રાજને મહેલ છોડા નીચે સો આકર બચેડે,
 ઠગેરા ન પગ ઉનહોંકા ડેરમેં આકે બચેડે;
 રાજકે સાથ સામીલથે સાતસો એખેઠ,
 આકર ઓર ભાઈ સારે સાથીલીએ હુએ બચેડે—મુનયો.
 સુલતાનને કીલ્લેકે ચવગીરદ કરકે ફેરા,
 અખ ચવકીયાં બીઠાકર દેવલકે આન ઘેરા,
 તોપાં શુર કીયા હુએ પઠને લગા હુએ ડેરા,
 દેવલમને પ્રકારા હોને લગા ધનેરા—મુનયો.

રાજને તબ સલાહકી અબ બાંદરી કરાએ,
 સારે મંકાન છુટે અંબ દાહેકો મરાએ;
 લાખોં રૂપય તો દેકર સુલતાનકો મનાએ,
 ફેર સામને રીતાળી છોકો આપીં બચાએ—સુનયો.
 રાજને લેજ છેવટ ફેર મામેલત કરાઇ,
 કેનેકો દેઠ અપસકા વોહ ખાત લે ઠએરાઇ;
 સમજહનમેં લાખ ચાલીસ સુલતાનકો સુનાઇ,
 સુલતાનકા સમજહમેં પીછુસે ખાત આઇ—સુનયો.
 દી ઝામીની નીકાલે હાથીકો માર હોલે,
 સુલતાન દેખે ડેરાં ખુશહાલ હોકે ટુલે;
 રાજ ગએ નીકલકર સોમનાથકો યાં જુલે;
 સુલતાનશાહનેં દેખ્યા પુતલા ઉધરમેં જહુલે—સુનયો.
 સુલતાનશાહ યુ બાલે ચેહ-કયા હુંનર બનાયા,
 દોરી રસી બનાકર પુતલા અંધર ટંગાયા;
 કહેને લગે વઝીરા સરમેં લોહા જડાયા,
 ફેર ચમક પાની ઊંચા ઉસસે અંધર ટંગાયા—સુનયો.
 સુલતાનને હુકમે કર છત્ર પથર ઉતારા,
 જહુલગયા પુતલા વોહ ઉસકો જર્મીંયે પાડા;
 હીકમત ગઝ ઉલોંકી વોહ પડરહા બીચારા,
 રાજકે પાપબ અબ આયા નઝર કીનારા—સુનયો.
 રાજકો યાદ અ.યા સોમનાથ ગએ બીસરકર,
 ઉસ વક્ત કર ઉતાવલં ડેરેસે ગએ નીકલકર;
 સુલતાન પાસ જાના કેના રૂપય સો દીગર,
 સોમનાથકો છુડાના ચેહ ખાતચીત કરકર—સુનયો.
 કરકર સલાહ સલોંને કીતા જપબ યુકર,
 તુમહો હમારે રાજ હમ હએ તુમહારે ચાકર;
 હમને યહાં સલાહ કી જાના તુમહેં સો ચલકર,
 હાથ બાંધે જા ખડેરહે સોમનાથ લો છુડાકર—સુનયો.
 રાજ લગા યુ કહેને હરગીઝ મેરે ન જાના,
 નહી કી અપન લલાઇ જા મુંહ તો કયા દીખાના;
 મરજવે તો લલા હએ લાવે ન પાની ખાના,
 કલમા સો ના પડંગા દીક્ષમેં બહોત હએ માના—સુન

ચકાતે સારી મીલકે કહેને લગી અએ રાજ,
 સુલતાનશાહસે મીલના રહેવે અપનકી મામ;
 મીલે નહીં અપનતે છનેડી નહીં હએ આસા,
 હમ હએ તુમહારે સાથી તુમલી વલો અએ રાજ-મુ
 સુલતાન પાસ આકરે કહેને લગા વો રાજ,
 સોમનાથ દો હમનકો રાખો હમારી મામ;
 મુસ્લોસે તોડના મન રખકા હિસીકા રાજ,
 પુનકા હએ હમારા દંડ લો ઉસીકા જહાજ-મુતયો.
 સુલતાનને કહા યું પુતલેકો અબ દીઉ નહીં;
 પએસેકી કયા કમી હએ ઉસકા મએ દંડ લઈ નહીં;
 પુનકા હએ તુમહારે તોડે બગચેર રહું નહીં,
 હસલામકી શરત હએ ગફલત સો મએ કરે નહીં-મુ
 કહેને લગે વઝીર સુલતાનશાહ વાલી,
 પએસા જો લો ઉનહોસે રાજકો કરદો ખાંડી;
 ઉનકો ચે બુત ખીલાના હેનેકી કર મીસાલી,
 ઘોડા પીઝે ઉનહોકો અપનકો હએ ખુશાલી-મુતયો.
 સુલતાનને કહા યું મુતયો વઝીર ' મીડા ' શાહ,
 હોવે નહીં ચેહ મુજહસે રખયો ન તુમ ચેહ આસા;
 દંડ લો તુમહીં સો બુનકા ફેરકર કરો ખુલાસા,
 રાજને દંડ લીયા બહોત ફેર ફીસે દીયાયું જહાં સા-મુ
 સુલતાનસે સલાહ કર રાજકો વહાં ખીલાયા,
 હેકર સુપારી આર પાન રાજકો વાં ખીલાયા;
 સોમનાથકું જલાકર ચુના કરી બનાયા,
 રાજ તુમહીં સો ખાયો હએ તુમહારી માયા-મુતયો.
 રાજ લગા યું કહેને સોમનાથ દો હમનકો,
 પએસા યું દંડકા સારા હમને દીયા તુમનકો;
 રોતે રહે હએ સારે જાવે હુવે ધરોંકો,
 સોમનાથ ખીન ચેહ ન્યામત કમતી નહી હમનકો-મુ
 સુલતાનને કહે યું સોમનાથકો દીયા હએ,
 રાખા નહીં હમને સો નેલીયા હએ;
 સોમનાથકો જલાને ચુના કલી દીયા હએ,
 તુમ ખા મએ હિસીકો મુખવાસ જબ દીયા હએ-મુ

રાજાએને સુતા જળ સેમનાથ લેકે ખાયા,
 મરનેકા તખ ધરાદા સારોંકે દીલમે ખાયા;
 કીતનોંને બસ કદારી લેકર ગલેમે ખાયા,
 કીતનોંને તખ ઝખાંપર ખંજરસો લે ચલાયા—સુનયો.
 કીતને તો મરગએ હએ કીતને ઉઠે હીમતકર,
 સુલતાનકે મુકાબીલ શમશીરકો પકડકર;
 સુલતાનને ઉઠ્ઠોકો મારે હએ તખ રમડકર,
 છને બે હાથ આએ ખાંધે હએ સખ જકડકર—સુનયો.
 સુલતાનને પટનકા સારા સો કર મીરાયા,
 આસપાસથે બે ગાવાં સખથે હુકમ શીરાયા;
 રાજાકો ફેર બુઝાકર સુલી ઉપર ચડાયા,
 ફશમન છતે રહેથે સખ મારકર ધટાયા—સુનયો.
 સખ મુનકરોંને મીલકર હએબત દીલોમે ખાયા,
 રાજાકા બે તખતયા સુલતાનકો બતાયા;
 સુલતાન ઉમ ઉપર બએઠ અપના હુકમ ચલાયા,
 સખ કાફીરોકો મારે હએગા વતીકા માયા—સુનયો.
 તખ બાદશાહને લેકર ચોબદારકો શીરાયા,
 લશકર અમી ઉમરા મોમીન સલી જમાયા;
 હાથકે વાં અરશપર જના બહોત પકાયા,
 ખીલવાકે સખકો વાંપર ફરતાર ફેર બંધાયા—સુનયો.
 સુલતાન ગીઝનવીને તખ પંચેરવી કરાધ,
 હાથ મંગલોદરીશાહકી ખાસી જગા બનાધ;
 દયા નુર હએ અલાનુર હકને રો દી બડાધ,
 મએ હુ ગરીબ આજઝ કરયો મદદ ધલાહી—સુનયો.
 સંગેમરમરકે પાટ લેકર ઉસકો વહાં ખુરાધ,
 તારીખ જગદી સારી ફારસીમને લીખાધ;
 થોઝે અંદર હાથકે સુલતાનને રખાધ,
 પનધટકી વાવ વાંપર સુલતાનને ખુદાધ—સુનયો.
 કયા મરતબા ઊઠ્ઠોકો ખાલીકને બે દીવા હએ,
 દો ભાઈને ફતાહ કી નામ હશરતક રહા હએ;
 તુરબત ઊઠ્ઠોકી ખાસી સુલતાનને બંધા હએ,
 બકર અને મુઝકર મસજીદ વાં બની હએ—સુનયો.

વેદહથી ગરીબ ધાંચન આજીવ જો માધ “ પુરી ”
 હકને ઉસે નવાજ રૂતખાં મીલા હૈયે તુરી;
 હકતાલા જીસકો આહો દેતા હૈયે ચેહ સખુરી,
 ગુબજ ખંધાકે અંદર રોશનાઇ કીતી પુરી—સુનયો.
 ઉસ કામસે જો ફારીગ સુલતાન જબ હુવા હૈયે,
 આકર શહેરકે અંદર સામાં સફરકા કીયા હૈયે તુરી;
 રાજા મીસાડ અંદર યુકર સો કહે રહ્યા હૈયે,
 હાજીને ઉસકે ઉપર લાનત બહોત કીયા હૈયે—સુનયો.
 હાજીકો ઉસ વક્તમં રાજા જવાબ દેતા,
 કલમા નખીકા કહેના સાખીત ઇમાન રહેતા;
 રહેતા મકાન કયમ કયું કર જગા સો ખેતા,
 મારા કલમ ખુદાને હોવે બગચેર વ રહેતા—સુનયો.
 યા રખ મેરી દેખા ચેહ હરદમ કુખુલ કીજે,
 આખીર વક્તકે ઉપર કલમા સો યાદ કીજે;
 વાલીઃ મેરે ગુઝરગયે જન્મ નંસીબ કીજે,
 તેરે નખીકી ઉલફત મેરે દીલોમે દીજે—સુનયો.
 સુલતાન ગીઝનવીને ફેર મામેલત યું કીતી,
 પટનકી ફઝોજદારી સો મીઠે ખાંકા દીતી;
 કીતની ફઝોજ લેકર તાબે ઉન્હોકે કીતી,
 માહીક હૈયે મીઠેખાં સરપાવ ઇનહોંકો દીતી—સુનયો.
 સુલતાનશાહકે સાથી દો શેખથે સીદીક,
 ઉનકો દીયા ખુદાને અપના ઇશક હકીકી;
 સખ મુનકરોંકો મારે રહેને દીયા ન બાકી,
 ફરજંદ અબાબકરકે લહકીકથે નશીકી—સુનયો.
 સુલતાનને ઉનહોંપર યું મેહેરબાની કીતી,
 પટનકે શહેર અંદર જગા ઉનહોંકો દીતી;
 સુલતાનને ઉનહોંકો પરવહ સમુદી કીતી,
 પટનકે પરગનેકી ઉનકો કઝાંત દીતી—સુનયો.
 સોંખી કઝાત જીનકો કયા નામથા ઉન્હોંકા,
 “ સેખ જલાલુ દીન ” સખ કરમથા ઉનહોંકા;
 લાઇ સગેથે દોનાં માંઆપ એક ઉનહોંકા,
 સીપરશ નવે મુસલમાં રહેના હુવા ઇનહોંકા સુનયો.

સીપરસ કુંકર પટનકી બાઃશાહને-કી તયારી,
 કર કુચકા નકારા નીકલી હએ ફએજ સારી,
 અસવાર એર પએદશ કીતી ઇન્હો તયારી,
 હી હાઝરી ઇન્હોંકી ગમ ફએજ કીતની મારી—મુનયો.
 બખશીકો હાઝરીપર હસ વકત લે બીઠાયા,
 ગીઝની સીતી ચડે તમકા શુમાર લાયા;
 મરહુમ હએ સવાલાખ ઇતના નઝરમેં આયા,
 દફતર ઉપર ચડકે સુલતાનકો સુનાયો—મુનયો.
 સુલતાન કર ખુશાલી ધરકી તરફ સીધારે,
 પંગલુરમેં સો આકર મુશરફ કીતને મારે;
 દે કરકે બોગ “દરાણ” કો બચાએ સારે,
 હોતા હએ કુચ દાયમ ગીઝની તરફ સીધારે—મુનયો.
 બારા બરસ ગુઝરગએ ખુશહાલ લોગ સારે,
 રસ્તેમેં શહેર “જેસલ” આકર સુકામ કીયારે;
 બાઝી રહેથે રાજ આકર મીથે હએ સારે,
 કીતને હએ મુસલમાં કીતને ગએ હએ મારે—મુનયો,
 ચલ કુચકા નકારા હસદમ સો ફેક બળએ,
 કરતેથે બહોત ખુશાલી ગીઝની નઝર દીખારે;
 બારે મહીને ગુઝરે કહતે જ્યાંસે સારે,
 છતેકો હએ ખુશાલી મરગએ સો હએ બેચારે—મુન
 એક સાલ રાહમેં ગીઝનીમેં જાકે બએઠે,
 સુલતાન ગીઝનવીશાહ જાકે તખ્તપર બએઠે;
 સારે સમે મીલનકો હોકર ચલે એખરે,
 બાજે હએ શાદીયાને ખુશહાલ હોકે બએઠે—મુનયો.
 સુલતાન પાદશાહને શુકરજારી કીતી,
 લાખોં રૂપેકી બએરાન હાથોંસે બાંદ દીતી;
 શુરફા છતે વએથે તકીર ઉતકી કીતી,
 હાં હીખલીએ વઝીફા નંકહી ધરોંકે દીતી—મુનયો.
 બિરોઝ મીઠેખાંકે દીલપર શું વહેમ આયા,
 દખના દેવલકો જાકે કએસા વોહ હએ બનાયા;
 દેવલકે દખનકો ચલકર મીઠેખાં આયા,
 દખા હએ દીરકે સારા પચ્ચર નઝરમેં આયા—મુનયો.

છસ વક્તાર ચેહુ દર્વેલ હોનેલગાથા જ્યારી,
 દખા નજીમીયાનેં મસ લે જમીંપે મારી;
 તીકલા નજીમમેં યું દેવલપે વાત ભારી,
 ઉસકો તોડે મીઠેખાં કીતી હુએ ખાત સારી—સુનયો.
 રાજને ખાત શુનકર દીલપેર ચેહુ બહુમ લાયા,
 દરયાકી ખાર મીઠા રાજ નજરમેં લાયા;
 ડરેકી કર મરામત રોગન કીયા પીલાયા,
 જો “ મીઠે ભાંગ ” સુનાથા ઉસમેં તમામ લીખાયા—મું
 દેવલ મીઠેખાં દખતે એક પાટ વાં આ ગંધ નજર,
 ઉસમેં લીખાયા “ મીઠે ભાંગ ” વો વાંચકર કીતી નજર;
 મુજહુ નામસે પડતા હુએ તો ચેહુ તોડકર કરના ગુઝર,
 કીતી હુકમ બેસદારપર દેવલકેતમ પાડો ફજર—સુનયો.
 દેવલકો લાગે પાડને તમ કાશીરોંકે દીલ જલે,
 દેવલકો ફેર અપરોરખેં લડનેકે તંતઈ શીરકર ચલે;
 કઝયા મીઠેખાંસે કીયા મારકર મસાનોંમેં જલે,
 થકયા નહીં ઉતકા સો કુછ કલમા નહીં આખીર પડે—સુ.
 ઉત કાશીરોંકો મારકર બચેઠે મીઠેખાં નામવર,
 કમ મુકરાં મારેપડે લુટે ઉંહોંકે ખુબ ઘર;
 પએસા રૂપે અશરફી કીતા જમા યું સારા ઝર,
 સખ દુશમનોંકો મરકર પટનકો અખ કીતા હુએ સર,
 કીસ્સા પટન પરમાસકા કીતા હુએ અખ સારા જમા,
 ખુશખબોતપર મએને લીખા કીતાહુએ સખ મુઠા તમા;
 શાખાનકી ચંચખીસતી વોહુ રોઝથા ઘડે જુમા,
 ચેહુ સાંચી સલી સુનકર ન કરયો કુછ ગુમાં—સુનયો.
 ગુઝરે નખીકો ચારસો સતરે બાંસ પહોંચેયે જખ,
 ઉસ વક્તમેં કઝયા કીયા પટન ઉપર બાદશાહને જખ;
 ચેહુ જંગ નાપકી રોસન તુમકો સુના કીતી મએસખ,
 ચેહુ કીસ્સા સુનકર સખજને ય રો નહો ના તુમ અજમ:
 ઈસલીમ હીં કબમ કીંયા મુનકર મએ મારે વે તમ,
 કાફીર પડેયે બેરહમ ઇમાનલી લાએ ન તખ;
 ઉપર સલીકે હક્કમકર ફીનાર હોગએ સખકે સખ,
 હાલ મંગલુરીશાહને કહા હીકમતાં કીતી અજખ—મુ

કીરસા પટન પરમાસકા યારો યહી કીતા તમામ,
પહેલે ઇહે સખ મોમીના કયા ખુબ હએ નાદર કમાલ;
બએઠે નખીપર સખ જને પકયો દરદા મુખે શામ,
આસે નખીપરલી સદા બેએ દરદા વરસલામ-સુનયો.

અલક્ષયેલા- (એક હજાર એગ એક રાતકા બે હયા ખ-
જાતા) શાહકીના મશહુર અલક્ષયેલાકે ના-
મસે સાયદ હી કાઈ બે ખખર હોગાં એહ વેહ કીતાબ હય જરકી
શાની બાજ નમાને ભરમેં મીલનાં મુશકીલ હય રેજાં હીલકો
આરામ દેનેવાલા યદી એક નુકસા વય દીલકો ખીચનેવાલા સદર-
નુંગાં કીરસોહી મૌજે મારતાં મંમદર જરકીયે મશહુર ઇંએજ એક-
સ્ટન કહેતાં હય હે " જો કોઇ બહોતહી ઉમ્દા કીતાબોંકા અખજ
કરનેકે લીયે અમર મુજસે કહેતો કખીબી એલક્ષયેલાં કે રમે બ-
ગર ન રહું, જસને ન દેખી ઉમ્દે જેસા કમનસીવ ન હોગાકી અ-
જદા ઉમ્દા હોનેક સાથ કિંમત બહોત કમ રખનેમેં આપકય સુને-
રે જહાં આર ઉમ્દા કાગજવાલી હય કિં. રૂ. ૩-૦-૦ ટપાલ
ખર્ચ ૪ આતા.

મળવાનું ઠેકાણું:—

મહાદેવ રામચંદ્ર જગુષ્ટે

ધુલસેલર એન્ડ પબ્લીશર તથા દરવાજા-અમદાવાદ.

ધી એન્ડીરીડે

કોરસ્પોન્ડન્સ.

અંગ્રેજી થોડું ભણેલા ખાટે નવી.

The Everyday Correspondence

ધી એન્ડીરીડે કોરસ્પોન્ડન્સ

આજ સુપ્રીમાં પ્રગટ થએલાં આ પુસ્તકમાં
અંગ્રેજી પત્રવ્યવહાર કરવાની સમજણ આપનાર
દક્ષર મારે તેવું આ પુસ્તક છે. તેના વિના તમારે કદી
પણ ચાલવાનું નથી, કેમકે

ધી એન્ડીરીડે કોરસ્પોન્ડન્સ.

એ એકજ પુસ્તક છે કે જે હમેશા પત્રવ્યવહાર કેમ
કરવો તેનું શુજરાતી તથા અંગ્રેજી ચીઠીપત્રીઓ, સ્નેહીઓ,
સગાંવહાલાં વગેરે સાથે પત્ર વ્યવહાર, અરજીઓ, ભલામણ-
પત્રો, વ્યાપારીઓ, ધંધાદારીઓ, વગેરેને લગતાં કાગળપત્રો,
રેલ્વે કંપની, તથા પેસ્ટ ખાતા સાથે પત્રવ્યવહાર, મંદવાડ,
મરણ તથા તે સંબંધે દિલસોજી માફીપત્રો, પ્રેમપત્રો, સરકારી
કામ બાબતના કાગળો, ચાંદ, ખેતાળ, પદવીઓ અને
પત્રવ્યવહારમાં વપરાતા ટુંકા અક્ષરોની સમજણ, ટુંકાણમાં
ભાવાર્થ આવી જાય છે કંઈ આવાં ઘણાં પુસ્તકો નીકળ
હશે, પરંતુ લેશ માત્ર અતિશયોક્તિ કયાં વગર અમે કહી
કે એકજ આ પુસ્તક ખરીદો, અને તેના ઉપયોગીપણા
આત્મી કરી દ્યો.

સુપરરોયલ ૧૬ પેજ ૩૧૦ પૃષ્ઠનું દળદાર ૩૬ હોવા છ
હીંમત માત્ર રૂ. ૧-૬-૦ પોસ્ટેજ માફ.

મળવાનું ઠેકાણું,

મહાદેવ રામચંદ્ર બગુદે-બુકસેલર,

તથા દરવાજા-અમદાવાદ.

